

Ilham

İnamdan başlanan işıqlı gələcək

Naxçıvan yaşayır, güclənir və böyük inkişaf yolunu davam etdirir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəlif Talıbovu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafının daim diqqət mərkəzində olduğunu bildiren Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafı daim diqqət mərkəzindədir. Respublikada gedən abadlıq-quruculuq işləri mənə çox sevimlidir. Naxçıvan son illər ərzində böyük dərəcədə inkişaf etmişdir, həm sosial sahədə, iqtisadi sahədə, sənaye potensialının möhkəmləndirilməsi istiqamətində böyük addımlar atılmışdır. Bu, çox sevindiricidir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, Naxçıvan uzun illər ərzində mühəsirə şəraitində yaşayıb, üç tərəfdən düşmənlə əhatə olunub. Buna baxmayaraq, respublika yaşayır, güclənir və böyük inkişaf yolunu davam etdirir.

Çətin coğrafi vəziyyəti nəzərə alaraq, ilk növbədə, Naxçıvanda təhlükəsizlik tədbirləri diqqət mərkəzindədir. Son illər ərzində bu istiqamətdə böyük işlər görüldü, ordu quruculuğu sahəsində böyük inkişaf var. Bu gün Naxçıvan ordusu ən müasir silahlarla təchiz edilib, texnikanın alınması təşkil olunub və bu proses davam etdirilir. Hazırda düşmənlə sərhədə vəziyyət necədir və hərbi potensialın möhkəmləndirilməsi üçün əlavə hansı işlər görülməlidir?

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəlif TALİBOV dedi:

- Çox sağ olun, cənab Prezident. Bütün bunlar hamısı Sizin ölkəmizə uğurlu rəhbərliyiniz, Ümummilli Liderimizin yolunu uğurla davam etdirməyiniz nəticəsidir. Bütün bunlara görə muxtar respublika sakinləri adından Sizə minnətdarlığımızı bildiririk.

Ardı 2-ci səh.

Xalq və ümumən bəşəriyyət üçün tarixi əməllərə imza atmış siyasi liderlər, dövlət başçıları bütün digər xidmətləri ilə yanaşı, həm də bütöv nəsillər formalaşdırırlar. Bu nəsillərin hansı ruhda böyüyüb tərbiyələnməsi, hansı ideyaların daşıyıcısı olması liderlərin onlar üçün yaratdıqları örnəklərdən, həyat və fəaliyyətləri ilə tələm etdikləri prinsiplərdən çox asılıdır.

Noyabrın 11-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Bakının Xətai rayonunda salınan yeni "Gənclik" parkında "Təbii naminə birləş, Həyat naminə birləş!" layihəsi çərçivəsində açılacaq aksiyasında iştirak etdilər. Aksiyanın ən əlamətdar cəhətlərindən biri, iştirakçıların, demək olar ki, hamısının gənclərdən ibarət olması idi. Onların çoxu yeni minillikdə doğulub formalaşmış, müstəqil, güclü, gündəgünə inkişaf edib qüdrətlənən Azərbaycanda dünyaya göz açmış gəncliyin layiqli təmsilçiləridir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın rəhbəri olduğu İDEA İctimai Birliyinin təşkilatlığı ilə keçirilən ekoloji aksiyada çox maraqlı tarixi mənzərə canlandı: cənab İlham Əliyevin təmsalində zamanəsinin ən parlaq liderlərindən biri və onun yetişdirdiyi işıqlı gənclik. Birgəlikdən, sevgi və ehtiramdan, ümiddən, inamdan başlanan işıqlı gələcək...

Bu mənzərənin yaratdığı xoş təəsüratlar, müsbət enerji belə bir həqiqətə də işıq salır ki, əslində dünyanın gəlib çatdığı bugünkü inkişaf mənzərəsi sülhü, əmin-amanlığı, tərəqqini, insanlarnın rifahını, ətraf mühitə qayğıni, bəşəriyyətin xoşbəxt gələcəyi naminə birgə əməkdaşlığı gənc nəsli ali bir missiya kimi aşlayır və onun müsbət nəticələrini görür.

Bu gün dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində aşırı millətçilik, ksenofobiya, dini radikalizm, terror kimi prinsiplərlə düşüncələri zəhərlənən gənclik və hər fürsətdə onları ziyanlı ideologiyalara "yoluxduran" siyasət dəlləllərinin tarix qarşısındakı böyük məsuliyyətsizliyi var. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin apardığı gənclər siyasətinin, böyüməkdə olan nəsle ötürdüyü ali dəyərlərin yaxın-uzaq ölkələrdəki müəyyən dövlət rəhbərlərinin davranışları ilə müqayisəsində bu iki fərqi aydın görə bilərik.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi dövlət gənclər siyasətinin davamı olaraq Prezident İlham Əliyev Azərbaycan gəncliyini vətənə sevgi qədr həm də bəşəri dəyərlərə hörmət ruhunda yetişdirir. İnsan üçün ən nəcib davranışların birgə yaşayış qaydalarını qurumaqdan, başqalarının qayğısına qalmaqdan, dövlətə, cəmiyyətə fayda verməkdən, nəcib əməllərlə dünyanı gözəlləşdirməkdən, sadəlikdən, təvəzökarlıqdan, dünyanın ən zəngin sərvəti kimi daim bilik və bacarıqlara, fərdi inkişafa can atmaqdan ibarət olduğunu anladır.

Bu gün Azərbaycan gəncliyi öhdəsinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirir, ölkədə gedən proseslərin önündə durur, respublikanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında fəal iştirak edir. Mənlərə gənc beynəlxalq miqyaslı tədbirlərdə ölkəmizi uğurla təmsil edir, idmançılarımızın qələbələrini

sayəsində Azərbaycan bayrağı xarici dövlətlərdə defələrlə yüksəlir. Gənclər mədəniyyətlərarası dialoqun aparılmasında, beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafında fəallıq göstərir. Bunun nəticəsində müxtəlif dövlətlərdə və beynəlxalq qurumlarda ölkəmiz daha yaxından tanınır, onun tarixi, mədəniyyəti və bugünü haqqında geniş məlumatlar verilir.

Biz dünyanın ən gənc əhali göstəricilərindən birinə maliklik. Əhalinin yarıdan çoxunun yaşı 30-dan aşağıdır. Respublikada 300-dən çox gənclər təşkilatı fəaliyyət göstərir. Gənclər və İdman Nazirliyi, Gənclər Fondu hər il bu təşkilatların təhsil, mədəniyyət, incəsənət, elm və digər sahələr üzrə həyata keçirdikləri layihələrin dəstəklənməsi üçün maliyyə ayırır və onların beynəlxalq fəaliyyətini dəstəkləyir. Ölkəmizdə gənclər siyasətinin geniş infrastrukturunu var. Belə ki, 40-dan artıq rayon və şəhərdə olan sosial xidmət müəssisələri - Gənclər evləri, mərkəzləri fəaliyyət göstərir.

Dövlət gənclər siyasətinin uğurla həyata keçirilməsində dövlət başçısına dəstək verən Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən layihələr gənc nəsli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə, tarixən xalqımıza xas xeyirxahlıq, acaqlıq, başqa mədəniyyətlərə hörmət, tolerantlıq mühitində yetişməsinə böyük kömək göstərir. Gəncliyimizə zamanın ruhuna uyğun keyfiyyətli təhsil almaq, müxtəlif sahələrdə öz potensialını reallaşdıraraq faydalı təcrübə toplamaq imkanı yaradır. Bu layihələrin icrasına cəlb olunmuş minlərlə Azərbaycan gənclinin iştirakı ilə ölkəmizdə könüllülük hərəkatı formalaşmış, gözəl sosial mühit, əməkdaşlıq çevrəsi qurulub.

Ardı 3-cü səh.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Milli Dirçəliş Günü münasibətilə xalqımızı təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva 17 noyabr - Milli Dirçəliş Günü münasibətilə rəsmi "Instagram" sahifəsində paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir: "Bu gün - 17 Noyabr - birlik və həmrəylik, Vətənə və milli dövlətçiliyə sadiqət kimi nəcib hissləri təcəssüm etdirən Milli Dirçəliş Günüdür. Bu bayram münasibətilə bütün Azərbaycan xalqını ürkədən təbrik edir, hər bir soydaşımıza cansağlığı, sevgi və səadət arzulayıram! Qoy xalqımızın həmrəyliyi, dövlət müstəqilliyimiz, ölkəmizdə hökm sürən sülh və əmin-amanlıq əbədi olsun!"

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Sosial Təminat və Əmək Nazirliyi arasında əmək və sosial müdafiə sahələrində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Sosial Təminat və Əmək Nazirliyi arasında əmək və sosial müdafiə sahələrində əməkdaşlıq haqqında 2019-cu il oktyabrın 3-də Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan

Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Litva Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 noyabr 2019-cu il

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı artır, keyfiyyəti yüksəlir

Xaricdən gələn sifarişlərin çox hissəsi bu sektora aiddir

Kənd təsərrüfatında aparılan dərin islahatlar müsbət nəticə verir. Belə ki, bu sahədə istehsal getdikcə artır, məhsulun keyfiyyəti yüksəlir. Bu, fermerlərə dövlət tərəfindən göstərilən qayğı nəticəsində mümkün olub.

Kənd təsərrüfatı sahəsində çalışan sahibkarlar torpaq vergisindən savayı bütün növ vergilərdən azad edilib. Üstəlik, onlara istifadə etdikləri yanacaq və sürtkü yağlarına görə subsidiyalar verilir.

Ardı 6-cı səh.

Dinlərarası dialoq zamanın tələbidir

Azərbaycan bu işə mühüm töhfə verir

Bəşəriyyət tarixi boyunca bir-birindən müəkkəb mərhələlərdən keçmişdir. XXI əsr başlar-başlamaz bəşər övladı yenə də narahatlıq hissi keçirir: super-güclər dünyaya nəzarət uğrunda mübarizə aparır, kiçik ölkələr böyük dövlətlərin maraqlarına qurban gedir, "mənim-mənəlik" planetin bütöv regionlarını can gəldicə qəvirir, əlavə edilmiş silahlı münasibətlər yüz minlərlə həyatı puç edir.

Bu faciəvi vəziyyəti nizam salmaq üçün irəli sürülən təşəbbüslər qulaqardına vurulur, qanla işləyən dəyirman isə fırlanmaqda davam edir.

Müasir dünyada cərəyan edən müəkkəb ictimai-siyasi-iqtisadi proseslər, sülh və təhlükəsizliyə təhdidlərin artması fonunda bəşəriyyətin gələcəyinə biganə qalmayan ölkələrin saylarını birləşdirməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi və dinlərarası dialoqun möhkəmləndirilməsi təxirəsalınmaz vəzifə kimi ortaya çıxır. Belə ki, müxtəlif dinlər, məzhəblər, mədəniyyətləri bir-birinə qarşı qoymaq meyilləri neinki özünü göstərir, hətta bir çox hallarda real fakt kimi ortaya çıxır. Ksenofobiya, islamofobiya, xristianofobiya təzahürləri getdikcə təhlükəli hal alır. Hadisələrin bu məcəradə inkişafının dayandırılmasında dini liderlər əhəmiyyətli rol oynaya bilərlər.

Hazırkı tarixi mərhələdə beynəlxalq aləmdə müşahidə olunan gərginliyin azaldılmasında dini rəhbərlərin birləşdirici rolunu artırmağa ehtiyac duyulur, çünki onların səsinə eşidənlər daha çoxdur. Odur ki, ayrı-ayrı ölkələr hərəkatə keçib dini liderləri müxtəlif platformalarda bir araya gətirir, onların səsinin, çağırışlarının fərqli dini inancılara mənsub insanlara çatdırılmasında yardımçı olurlar.

Belə bir mühüm missiyanı həyata keçirən ölkələrdən biri Azərbaycandır. Bu da təsadüfi deyil. Azərbaycanda dini, milli tolerantlıq ən yüksək səviyyədədir, din-dövlət münasibətləri, millətlərarası münasibətlər digər ölkələrə nümunədir.

Ardı 6-cı səh.

Naxçıvan yaşayır, güclənir və böyük inkişaf yolunu davam etdirir

Əvvəli 1-ci səh.

Bu günlər sərhədlərdə məhəlli münaqişələr baş verir, ancaq buna baxmayaraq, Sizin rəhbərliyinizlə, qaygınızla muxtar respublikada yerləşən Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin birləşmə və hissələrinin uğurlu yol keçib, Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu korpusundan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusuna qədər yol keçibdir. Bu da Sizin qaygınızla yaradılıb. Alınmış silah-sursatla bu gün muxtar respublikanın ordusu da lazımcına təmin olunur. Hazırda muxtar respublikada yerləşən birləşmə və hissələrdə qəbul edilmiş planlara uyğun olaraq təlimlər və nəzəri işlər həyata keçirilir. Eyni zamanda, hazırda muxtar respublikanın əsgəri məişət komplekslərinin yaxşılaşdırılması sahəsində işlər gedir, hava hücumundan müdafiə sahəsində işlər həyata keçirilir. Bir sözlə, Sizin qaygınızla muxtar respublikanın müdafiəsi üçün orada yerləşən hərbi hissələr hər bir tapşırığı yerinə yetirməyə tam hazırdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: O dağ postlarına təchizatın təşkil ilə bağlı işlər görülmüdü?

Vasif TALIBOV: Demək olar ki, hamısına yollar çəkilibdir. Bəzi postlarımız var ki, onların təminatı avqust-sentyabr aylarında həyata keçirilir. Bütün hamısı ilə əlaqəmiz var, gələn ilin iyun ayına qədər təminat artıqlaması ilə həyata keçirilə bilər və xidmətin aparılmasında heç bir problem yoxdur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. Digər vacib sahə energetikadır. Bu istiqamətdə böyük işlər görülmüdü. Hazırda Naxçıvanda generasiya gücü 220 meqavata yaxındır və səmərəliliyi hal ondan ibarətdir ki, bunun əksəriyyəti bərpaolunan enerji növləridir. Su və Günəş elektrik stansiyalarının tikintisi geniş vüsət almışdır. Hazırda uzun illər üzərində işlədiyimiz və İran İslam Respublikası ilə imzalanmış anlaşma nəticəsində reallaşan önəmli layihə icra edilir - 36 meqavat gücündə Ordubad Su Elektrik Stansiyası tikilir. Soruşmaq istəyirəm, bu istiqamətdə hansı işlər görülmüdü və stansiyaların tikintisi ilə bağlı əlavə hansı addımlar atılmışdır?

Vasif TALIBOV: Sizin qaygınız və iştirakınızla 2005-ci il dekabrın 20-də muxtar respublikada İran İslam Respublikasından alınmış qazın açılışı həyata keçirildi, bu gün 90 minə yaxın abonent qazla təmin olunub. Elektrik enerjisi sahəsində də böyük işlər görülmüdü. Əgər 2003-cü ildə muxtar respublikada bir elektrik stansiyası var idisə, hazırda 9 elektrik stansiyası mövcuddur. Siz qeyd etdiyiniz kimi, bunun da 6-sı bərpaolunan enerji sistemləridir. Əgər 2003-cü ildə muxtar respublika 1 milyard kilovatt-saatla yaxın enerji idxal et-

mişdisə, 2018-ci ildə 35 milyon kilovattsaatla yaxın ixrac edibdir. Buna görə bu sahədə də Sizin qaygınızla işlər davam etdirilir, problem yoxdur. Ordubad Su Elektrik Stansiyası ilə bağlı Araz çayının bizim əraziyə tərəf hissəsində bənd tikilibdir, qapılar qoyulubdur, kanalda işlər davam etdirilir. İran İslam Respublikası ilə danışıqlar aparılır ki, o tərəfdən də bəndin tikintisi ilə bağlı işlərə başlanılsın. Vəsait ayırırınsız, heç bir problem yoxdur, işlər davam etdirilir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. Bu, doğrudan da tarixi nailiyyətdir. Çünki Naxçıvan Muxtar Respublikası Azərbaycanın əsas hissəsindən coğrafi baxımdan ayrılıb və belə olan halda enerji təminatı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu, əslində, təhlükəsizlik məsələsidir və heç bir daxili enerji resursu olmayan Naxçıvan hazırda elektrik enerjisini ixrac edir. Bir neçə il bundan əvvəl bunu təsəvvür etmək belə mümkün deyildi, bu gün reallıqdır. Şadam ki, bərpaolunan enerjinin ümumi enerji balansındakı payı getdikcə artır və Ordubad Su Elektrik Stansiyasının istifadəyə verilməsi nəticəsində prinsip etibarilə Naxçıvan Muxtar Respublikası öz enerji təminatını 100 faiz bərpaolunan enerji hesabına qarşılayacaqdır.

Bir də ki, yolların tikintisinə də böyük vəsait ayrılmışdır və yollar keyfiyyətli tikilir. Mən özüm şəxsən bunun şahidi olmuşam. Naxçıvan-Şərur-Sədərək avtomobil yolu bir neçə ildir ki, istifadəyə verilib. Naxçıvan-Şahbuz yolu layihəsi tam icra edilib. Naxçıvan-Culfa yolu da icra edilib, hazırda Culfa-Ordubad yolunun tikintisi davam etdirilir. Bu istiqamətdə hansı işlər görülmüdü və bu yolun nə vaxt istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur?

Vasif TALIBOV: Çox sağ olun. Ayrıldığınız vəsaitlə orada işlər başlanıb, yolun uzunluğu 50 kilometrdir. O vaxt layihəni təsdiq edən zaman verdiyiniz tapşırıqca əsasən onun 11 kilometr 2 gedişli-2 gedişli, qalan 40 kilometrə yaxını isə 1 gedişli-1 gedişli. Artıq orada torpaq və bir qat asfaltın qoyulması işləri başa çatıb. Bu ilin sonuna kimi orada ikinci asfalt qatının qoyulması başa çatacaq. İcazənizlə, biz üçüncü qatı qışda deyil, may-iyun aylarında qoyaq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Gələn il?

Vasif TALIBOV: Bəli, yol böylüdsün, otursun, may-iyun aylarında tamamilə tamamlanacaqdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Beləliklə, şəhərlərarası bütün yollar artıq ən yüksək standartlara cavab verəcək.

Vasif TALIBOV: Bəli, birinci dərəcəli yollar demək olar ki, tam standartlara cavab verən səviyyədə qurulur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Kənd yolları da tikilir, bu isti-

qamətə də vəsait ayrılmışdır və gələn ilin investisiya programında bu, nəzərə alınmalıdır.

Vasif TALIBOV: Sağ olun. Ümumiyyətlə, 2003-2019-cu illər ərzində kənd yolları da daxil olmaqla, 2 min kilometrə yaxın ümumi yollar investisiya və büdcə vəsaiti hesabına qurulmuşdur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. Şərur Sənaye Məhəlləsinin yaradılması üçün bu il 5 milyon manat vəsait ayrılıb və bu sahədə hansı işlər görülmüdü? Eyni zamanda, Naxçıvanda yeni xalça fabrikinin tikintisi də nəzərdə tutulur. Bu sahədə hansı işlər görülmüdü? Məruzə edin.

Vasif TALIBOV: Çox sağ olun. Ayrıldığınız vəsait hesabına Şərur Sənaye Məhəlləsində artıq layihə-planlama işlərinə başlanılıb, qısa müddət ərzində investitorların cəlbə ilə bağlı təkliflər vermişdir. Təklifləri gözləyirik ki, orada hansı sənaye müəssisələri qurulsun. Demək olar ki, bu ilin sonuna artıq orada ilk müəssisənin qurulması nəzərdə tutulub. Ona görə ki, muxtar respublikamızda bu, yuxarı faiz idxal hesabına həyata keçirilir.

Xalça fabrikinin qurulması işləri başa çatdırılıb. İndi yun tədarükü sexinin qurulması işləri davam etdirilir. Artıq orada işçilər götürülmüdü, yeni sınaq işləri başlanılıb, xalçalar toxunur. Bir-iki ay müddətində orada işlər tamamilə başa çatdırılacaq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. Artıq bir neçə ildir ki, Naxçıvan özünü taxilla tam təmin edir və məhsuldarlıq da yaxşıdır. Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün indi pivot suvarma qurğularının alınması məqsədilə vəsait ayrılmışdır. Eyni zamanda, bu ilin investisiya programında Süni Mayalanma Mərkəzinin tikintisi nəzərdə tutulur. Bunun ümumi dəyəri təqribən 7 milyon manatdır, onun böyük hissəsi bu il verilmiş idi, vəsait verildi və bu sahədə hansı işlər görülmüdü?

Vasif TALIBOV: Muxtar respublikada bu sahəyə də diqqətiniz sayəsində, cənab Prezident, dəyər bilərəm ki, bu illər ərzində 4 min hektara yaxın ərazidə yeraltı suvarma xəbəkələri qurulmuş, 160-dan yuxarı artizan quyusu qazılmışdır və kəhrizlər bərpa olunmuşdur. Bunun hesabına 2003-cü ildə muxtar respublikanın ekinə yararlı torpaqları əgər 39 min hektarı əhatə edirdisə, Heydər Əliyev su anbarını istifadəyə verdiyinizdən, yeraltı suvarma xəbəkələri qurulandan sonra bu gün artıq 62 min hektar ekinyararlı torpaqlardan istifadə olunur və muxtar respublika özünü ərzaqla tam təmin edə bilər. Deyə bilərəm ki, Sizin rəhbərliyinizlə muxtar respublikada ərzaq, enerji və müdafiə təh-

lükəsizliyi məsələləri tam təmin olunubdur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. Eyni zamanda, əminəm ki, artıq ixrac potensialı da formalaşmağa bilər. Bildiyiniz kimi, Türkiyə tərəfi böyük addım ataraq Naxçıvanın istehsalı olan malların idxalı ilə bağlı da göstəriş vermişdir. Hesab edirəm ki, Naxçıvanın ixrac imkanları da genişlənəcək.

Bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Keçən il Naxçıvan büdcəsinin gəlirləri təqribən 400 milyon manata yaxın idi. İndi növbəti il üçün büdcə məsələləri müzakirə olunur. Əlbəttə ki, Naxçıvanın uğurlu və təhlükəsiz inkişafı üçün nə lazımdırsa, biz onu da edəcəyik. Ancaq bir məsələyə diqqətinizi cəlb etmək istəyirəm. Naxçıvan büdcəsinin cəmi 22 faizi yerli gəlirlər hesabına formalaşır, qalan 383 milyon manat Bakıdan dotasiya verilir. Hesab edirəm ki, növbəti illərdə yerli gəlirlərin artırılması istiqamətində işlər aparılmalıdır ki, onların faiz nisbəti artсын. Əminəm, belə olan halda daha da böyük imkanlar olacaq ki, sosial və sənaye layihələri icra ediləsin.

Bütün ölkədə olduğu kimi, bu gün Naxçıvanda da maliyyə və iqtisadi sahələrdə şəffaflik tam təmin edilməlidir. Bildirməyimi ki, aparılan islahatlar nəticəsində təkcə bu ilin 10 ayı ərzində büdcə gəlirləri planından əlavə 850 milyon manat artmışdır. Bunun yarısı gömrük, yarısı vergi orqanları hesabına formalaşmışdır. Bu vəsait sif idarəetmədə aparılan islahatlarla, şəffafliqlə bağlıdır və bizə imkan verir ki, məsələləri də, pensiyaları da artırıraq, investisiya layihələrinə də vəsaiti artırıraq. Ona görə gələn ilin büdcəsinə baxdıqda yerli gəlirlərin həm mütləq rəqəmlərini artırılmasını, eyni zamanda, ümumi büdcədə yerli gəlirlərin faizinin artırılması üçün əlavə addımlar atılmalıdır.

Vasif TALIBOV: Gələn ilin büdcəsi ilə əlaqədar dəyər bilərəm ki, məaaş artımı ilə əlaqədar büdcənin həcmi də artmışdır. Gəlirlər hissəsi isə 12 milyon manata yaxın artırılmışdır, yəni 2020-ci ilin büdcəsində yerli gəlirlər 100 milyon manata yaxındır. Pensiya və təqaüdlərin ödənilməsi üçün yerli büdcədə təqribən 100 milyon manata yaxın yığım nəzərdə tutulub.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. Şadam ki, Naxçıvanda bütün istiqamətlər üzrə işlər yaxşı gedir. Əminəm ki, bu dinamika gələn il də təmin ediləcək. Əminəm ki, muxtar respublika əhalisinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması, respublika qarşısında duran bütün vəzifələrin icrası üçün bütün qüvvələr səfərbər ediləcək və 2020-ci il də Naxçıvan üçün uğurlu olacaqdır.

Azərbaycanla Qətər beynəlxalq arenada fəal əməkdaşlıq edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 18-də Qətər Dövlətinin ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Faysal bin Abdullah Həməd Abdullah Al Hinzabın etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Faysal bin Abdullah Həməd Abdullah Al Hinzab fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Faysal bin Abdullah Həməd Abdullah Al HINZAB etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim edərək dedi:

- Cənab Prezident, böyük şərəf hissi ilə qardaş və dost Azərbaycan Respublikasına səfir təyin olunmağımla bağlı etimadnaməni və sələfinim geri çağırılması ilə bağlı məktubu Sizə təqdim edirəm. Sizin baxışınızla ən uyğun şəkildə ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün elimdən gələni edəcəyəm. Çox sağ olun.

Sonra Prezident İlham Əliyev səfirə söhbət etdi. **Prezident İlham ƏLİYEV** dedi:

- Xoş gəlmisiniz. Sizi görməyə çox şadam. Sizə ölkəmizdə yaxşı vaxt keçirməyi arzu edirəm. Əminəm ki, sizin Azərbaycanı fəaliyyətiniz zamanı ölkələrimiz arasında münasibətlərinin uğurlu inkişafı davam edəcəkdir. Bizim çox yaxşı siyasi əlaqələrimiz var. Hər iki tərəf bu münasibətləri qardaş ölkələr arasında münasibətlər kimi dəyərləndirir. Bu, həqiqətdir. Əminəm ki, siyasi, iqtisadi və müxtəlif sahələrdə biz çoxlu tərəqqi müşahidə edəcəyik. Ölkələrimiz beynəlxalq arenada fəal əməkdaşlıq edir. Dövlət başçıları səviyyəsində qarşılıqlı rəsmi səfərlər olmuşdur. Bizim hökumətlərarası fəaliyyətimiz yaxşıdır. Nazirlər səviyyəsində qarşılıqlı səfərlər var. Ona görə əminəm ki, tərəfdaşlığımızın ənənəvi sahələrinə əsas diqqəti yetir-

mək və yeni sahələri aşkar etmək üçün gələcəkdə çoxlu imkanlar olacaq.

Hesab edirəm ki, ticarət dövriyyəsi ilə bağlı olan məsələyə xüsusi diqqət yetirməliyik. Hesab edirəm ki, ticarət dövriyyəsinin hər iki istiqamətdə artırmaq üçün potensial var. Çünki indi bizim bir-birimizə təqdim edilə biləcəyimiz daha çox şey var. Şadam ki, ölkələrimizdən gələn turistlərin sayı artmaqdadır və bu da bizim əməkdaşlığımızın yaxşı əlamətidir. Bildiyiniz kimi, sizin vətəndaşları üçün heç bir viza tələbi yoxdur və əminəm ki, hər iki istiqamətdə biz turistlərin sayının artacağını görcək.

Həmçinin potensial əməkdaşlıq sahələrindən biri də investisiyalardır. Bilirəm ki, sizin ölkəniz xaricə sərmayə yatırır, Azərbaycan da xaricə sərmayə yatırır, biz birgə investisiya layihələri üçün sahələri tapa bilərik. Odur ki, diqqətimizi cəmləşdirmək üçün çoxlu sahələr olacaq.

Əminəm ki, Azərbaycandakı fəaliyyətiniz zamanı siz çox məşğul olacaqsınız və əlaqələrimizin gücləndirilməsi üçün bütün vaxtınızı sərf edəcəksiniz.

Səfir **Faysal bin Abdullah Həməd Abdullah Al HINZAB** dedi:

- Təşəkkür edirəm Zati-İlləri. Cənab Prezident, burda olmaqdan, Sizinlə görüşməkdən, Sizin etimadnaməni təqdim etməkdən şərəf hissi duyuram. Qətər Dövlətinin Əmiri Şeyx Tamim bin Həməd Al Taninin Sizə salamlarını, xalqınıza daha böyük nailiyyətlər, rifah və tərəqqi arzularını çatdırıram. Buraya gəldikdən sonra biz hərtərəfli inkişafın şahidi olmuşuq və mən bunu görüldüyüm hər kəsə söyləyirəm. Biz ilk baxışdan ölkənizə aşiq olmuşuq. Qoşulma Hərəkatının Sammitində iştirak etmək, dini liderlərin Sammitini isə izləmək fərqli mənəvə təqdim olmaqdır. Zati-İlləri, bu iki sammitin uğurlu keçirilməsi münasibətilə Sizə, hökumətinizə və xalqınıza təbrik edirik. Bu, bizdə belə bir təəsürat yaradır ki, Azərbaycan dünya xəritəsində öz çəkisinə malik olan ölkələrdəndir, düzgün istiqamətdədir və müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün ev sahibi kimi çıxış edir. Bu da Azərbaycan üçün siyasi vasitədir. Əlbəttə ki, bizim çox mükəmməl münasibətlərimiz var. Mənə şəxsən bu münasibətlərin bütün istiqamətlərdə inkişafı üçün gərgin çalışmaq təlimatı verilmişdir.

Prezident İlham Əliyev Qətər Dövlətinin Əmiri Əlahəzrət Şeyx Tamim bin Həməd Al Taninin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun salamlarını Qətər Dövlətinin Əmirinə çatdırmağı xahiş etdi.

Azərbaycan-İordaniya dostluq, qardaşlıq əlaqələri çox yüksək səviyyədədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 18-də İordaniya Haşimilər Krallığının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Sami Abdullah Göşəhin etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Sami Abdullah Göşəh fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Sami Abdullah GÖŞEH etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim edərək dedi:

- Cənab Prezident, İordaniya Haşimilər Krallığının Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri kimi etimadnaməni və sələfinim geri çağırılma məktubunu təqdim etmək mənim üçün şərəfdir.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirə söhbət etdi.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Xoş gəlmisiniz, cənab səfir, sizi Azərbaycanda salamlayıram, sizə uğurlar arzulayıram. Əminəm ki, fəaliyyətiniz dövründə biz İordaniya-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq əlaqələrinin inkişafını görcək.

Bildiyiniz kimi, əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədədir və biz bir çox sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edirik. Mənim qardaşım Kral həzrətləri ilə çox möhkəm dostluq-qardaşlıq münasibətlərimiz vardır. Bildiyiniz kimi, dövlət səfərlərinin bir çox qarşılıqlı səfərləri təşkil edilmişdir. Beynəlxalq təşkilatların tədbirləri zamanı biz həmişə bir-birimizlə görüşürük. Eyni zamanda, beynəlxalq tədbirlər zamanı da həmişə görüşürük. Ötən ay Rusiyada "Valday" Diskussiya Klubunun iclasında birlikdə iştirak etmişdik. Doğrudan da Kral həzrətləri ilə bizim çox yaxın əlaqələrimiz var və bu əlaqələr ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün də mühüm rol oynayır. Beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində həmişə bir-birimizi dəstəkləyirik və bu qarşılıqlı dəstək və həmrəylik davam etdiriləcək.

Hesab edirəm ki, biz növbəti mərhələdə daha çox iqtisadi əməkdaşlığa fikir verə bilərik. Hələ ki, qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin artırılması istiqamətində əlavə addımların atılması lazımdır. Hesab edirəm ki, hökumətlərarası komissiya da bu istiqamətdə önəmli addımlar atacaq. Qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu məsələsinə də çox diqqətli baxmaq lazımdır. Son zamanlar turizm sahəsində yaxşı irəliləyişlər var və əminəm ki, bu müsbət dinamika davam etdiriləcək. Ölkənizin çox məşhur, dünya səviyyəli tarixi abidələri, əlbəttə ki, bir çox ölkələrdən turistləri ölkənizə cəlb edir. Son illərdə Azərbaycana da xaricdən gələn turistlərin sayı kəskin artmışdır. Bu ilin on ayında 11 faiz artım var. Ancaq oktyabr ayında keçən ilin oktyabrı ilə müqayisədə 25 faiz artım olub.

Səfir Sami Abdullah GÖŞEH dedi:

- Cənab Prezident, gərgin iş qrafikinizə baxmayaraq, biz vaxt ayırmaq qəbul etdiyinizə, etimadnaməni təqdim etmək üçün şərait yaratdığınıza görə Sizə təşəkkürümüzlə bildiririk. İcazə verin, İordaniya Haşimilər Krallığı İlham Əliyev salamlarını Sizə çatdırım. Azərbaycan Respublikasına və Azərbaycan xalqına davamlı inkişaf, rifah və şəxsən Sizə cansağlığı, uzun ömür arzulayıram.

Əlahəzrət Kralın təlimatına uyğun olaraq mən işlədiyim müddət ərzində iki ölkə arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı istiqamətində səfərlərimi əsirgəməyəcəyəm. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyindəki həmkarlarımla birlikdə və digər qurumların köməyi ilə bu əlaqələrin daha da inkişaf etməsinə nail olacağıq. İki ölkə arasında iqtisadiyyat, investisiya və turizm sahələrində əlaqələrin inkişafı üçün Azərbaycanlı həmkarlarımızla birgə iş görcək. Cənab Prezident, Əlahəzrət Kral gələn ay Sizinlə görüşmək arzusunda.

Cənab Prezident, icazə verin, mən Azərbaycanda gördüyüm bu möhtəşəm inkişaf, bütün sahələri əhatə edən tərəqqiyə valeh olduğum barədə hissələrimi Sizə bildirim. Qeyd etmək istəyirəm ki, cənab Prezident, mən, əlbəttə, Azərbaycanın necə gözəl, füsunkar ölkə olduğunu şüküldərdən, fotoqraflardan bildirdim, amma buraya gəldiyim ilk gündən bunun bilavasitə şahidi oldum. Əlbəttə, əldə olunmuş bu misilsiz, əvəzolunmaz tərəqqinin adamda yaratdığı ilk təəsüratı qeyd edirəm.

Prezident İlham ƏLİYEV: Təşəkkür edirəm, xahiş edirəm mənim də səmimi salamlarımı Kral həzrətlərinə çatdırasınız.

Ölkəmiz haqqında dediyiniz xoş sözlərə görə sizə minnətdaram. Əminəm ki, fəaliyyətiniz dövründə siz Azərbaycanın müxtəlif regionlarına səfər edəcəksiniz, ölkəmizlə, xalqımızla yaxından tanış olacaqsınız. Eyni zamanda, onu görcəkmiş ki, İordaniyaya, onun xalqına Azərbaycan cəmiyyətində çox böyük rəğbət var.

1949

Sumqayıt - 70

2019

Sumqayıt xeyli vaxtdır ki, bayram libasına bürünüb. Bütün şəhər ictimaiyyətinin böyük hissi ilə səbirsizliklə gözlədiyi əlamətdar tarix - Sumqayıtın 70 illik yubileyi artıq gəlib çatıb. Yubileylə əlaqədar silsilə tədbirlər isə çoxdan başlayıb. Prezident İlham Əliyevin "Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" 14 fevral 2019-cu il tarixli sərəncamına əsasən, şəhərin bu əlamətdar tarixi ilə bağlı tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçirilməkdədir.

Qəsəbədən sənaye mərkəzinə

70 illik yubileyi şəhər sakinləri qürur və fəxrətlə qarşılayırlar. Çünki tarixi enişlərdən, yoxuşlardan keçən Sumqayıt bu gün öz mövqeyinin ən yüksək inkişaf və yüksəliş dövrünü yaşayır. İndi tək Azərbaycanın deyil, Cənubi Qafqazın ən gözəl şəhərləri sırasında yer tutan Sumqayıtda həyata keçirilən layihələr Avropanın nüfuzlu nominasiyalarına layiq görülür. Ən əsası isə Sumqayıt öz müasir standartları və tendriyi ilə inkişaf edən Azərbaycanın rəmzi kimi çıxış edir.

Tək Azərbaycanın deyil, bütün Cənubi Qafqazın mühüm sənaye mərkəzi kimi də şöhrətini gündən-günə artıran Sumqayıtın müasir tarixi XX əsrin 30-cu illərinin sonundan başlayır. Sovet hökumətinin Abşeron yarımadasında növbəti sənaye mərkəzi yaratmaq barədə qərarından irəliləyərək 1939-40-cı illərdə burada sintetik kauçuk, boru yayma və kimya zavodlarının bünövrəsi qoyulur. Böyük Vətən müharibəsinin başlaması ilə bütün tikinti işləri yarımçıq qalır. 1941-ci ildə istilik elektrik stansiyası işə düşür. 1945-ci ildə Kimya zavodu ilk məhsulunu verir.

1949-cu ildə isə Azərbaycan Ali Soveti Rəyasət Heyətinin qərarı ilə Sumqayıta şəhər statusu verilir. Beləliklə, qəsəbə olaraq yaranan Sumqayıt gəldikcə sənaye mərkəzinə çevrilməyə başlayır. 1952-ci il buruyayma zavodu ilk məhsulunu buraxır. Vaxtilə tikintisi dayanmış Sintetik Kauçuk zavodu işə salınır və ilk dəfə neftdən etil spirtini əldə edir. 1955-ci ildə isə, alüminium zavodu işə düşür. 60-cı illərdə polimer tikinti materialları kombinatı, superfosfat zavodu tikilərək istehsalat başlayır. Bütün bunlara paralel olaraq elmi-tədqiqat institutları və mədəniyyət mərkəzləri tikilir, şəhər infrastrukturunu inkişaf etdirilir.

Ulu Öndərin inkişaf yoluna çıxardığı şəhər

Sumqayıtın daha sürətli inkişafı isə Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyə başlamasından sonrakı dövrə təsadüf edir. 1969-cu ildə Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərliyə gələndə respublikamız ittifaq miqyasında çox geridə qalmışdı. Lakin Heydər Əliyevin işgüzarlığı, təşəbbüsləri və tələbkərliliyi ilə respublikada həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar nəticəsində tezliklə Azərbaycanın taleyində və tarixində müsbətə doğru dönüş başladı. Təbii ki, Azərbaycan iqtisadiyyatında baş verən intibah Sumqayıtdan yan ötmədi. Qeyd etdiyimiz kimi, həmin dövrdə Sumqayıtda əsas etibarilə metallurjiya və kimya müəssisələri yaradılmışdı. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Sumqayıtda yüngül sənaye müəssisələri yaradıldı, sənayenin digər sahələri inkişaf etdirildi, yeni istehsal sahələri istismara verildi və şəhər öz iqtisadi potensialına görə SSRİ məkanında tanınmağa başladı. 70-ci illərin əvvəllərində əhalinin məişət kimyası mallarına olan tələbatını maksimum ödəmək məqsədilə Cənubi Qafqazda ilk dəfə olaraq Sumqayıt Məişət Kimyası Zavodu yaradıldı, superfosfat zavodunda yüksək texnologiya əsasında inşa edilərək dənəvər superfosfat gübrəsi istehsalatı işə salındı. 1970-73-cü illərdə "Üzvi sintez" zavodunda bir-birinin ardınca qliserin, benzol, izobutilen və poliizobutilen, həmçinin xlor və diafraqma üsulu ilə kaustik soda istehsalı sənəyi fəaliyyətə başladı, 1974-cü ildə sintetik kauçuk zavodunda yüksək markalı kauçuk istehsal edən sexin yenidən qurulması ilə onun istehsal gücü xeyli artırıldı. Ümu-

miyyətlə, 1969-82-ci illərdə Ulu Öndərin rəhbərliyi altında Sumqayıtda bir çox müəssisələr istifadəyə verildi. Bunlardan Kompresorlar zavodunu, Üst trikotaj və Xovlu İplik fabriklərini, Süd və Yeyinti məhsulları kombinatlarını misal göstərmək olar.

1970-80-ci illərdə Sumqayıt öz iqtisadi potensialına görə SSRİ məkanında seçildi. Onun istehsal etdiyi məhsullar ölkənin 700 şəhərinə ixrac olunurdu. Bütün bunlar Ulu Öndərin Sumqayıta olan münasibətini nümayiş etdirirdi. Azərbaycan imperiya tərkibində və əsaslı tikintisinə baxmayaraq bu cür inkişaf edirdi. Ən əsası respublika rəhbərinin diqqət və qayğısı sayəsində şəhər əhalisinin rifahı durmadan yüksəlirdi.

Məhz 70-ci illərdə əsaslı tikintinin geniş miqyas alması nəticəsində Sumqayıt nəhəng tikinti meydançasına çevrilmişdi. Şəhərə gələn qonaqlar, xarici nümayəndələr burada aparılan nəhəng quruculuq prosesinin miqyası və vəsətinə heyran qarırdılar. Dünyanın demək olar ki, əksər ölkələrinə ixrac olunan şəhər sənayesi məhsullarının keyfiyyəti və əsaslı tikintisinin gedişi ilə daim maraqlanan, tez-tez məlumatlar alan ölkə rəhbəri Sumqayıtı daim öz nəzarəti altında saxlayır, onun ortaya çıxan bütün problemlərini operativ həll edirdi. Bu diqqət və qayğının nəticəsi idi ki, 70-ci illərdə Sumqayıtda hər il 80 min kvadratmetr mənzil sahəsi tikilib istifadəyə verildi. Hazırda fəaliyyət göstərən istehsalat sahələri arasında 40-dan artıq ümumtəhsil məktəbi, uşaq tərbiyyə müəssisələri, saysız-hesabsız mədəniyyət, məişət xidməti, ticarət obyektləri, səhiyyə ocaqları məhz Ümummilli Liderin o dövrdəki məqsədyönlü siyasətinin bəhrələridir. Bu gün Sumqayıtın ən gözəl ünvanlarından olan "Kimyaçılar" mədəniyyət sarayı da həmin dövrdə inşa olunub.

Beləliklə, Heydər Əliyevin xüsusi diqqəti və qayğısı ilə 70-80-ci illərdə Sumqayıt öz inkişafının yüksək mərhələsinə qədəm qoymuşdu. Rəhbərlikdə olduğu illərdə sumqayıtlılar Ulu Öndərin xüsusi diqqət və qayğısını hər zaman hiss ediblər. Sumqayıtın sosial-iqtisadi inkişafında, sənayenin formalaşmasında, elmin, təhsilin, mədəniyyətin tərəqqisində onun əvəzsiz xidmətləri danılmaz bir faktdır. Rəhbərliyi dövründə 16 dəfə Sumqayıtda olan Heydər Əliyevin hər səfəri şəhərin yaddaşında böyük tarixi hadisə olmuşdur.

Sumqayıta və sumqayıtlılara böyük diqqətin təzahürü

Lakin sovet ittifaqı dağıldıqdan sonra iqtisadi əlaqələrin qırılması, xammal və satış bazarının olmaması, eləcə də zavod və fabriklərdəki avadanlıqların fiziki və mənəvi surətdə köhnəlməsi səbəbindən demək olar ki, əksər zavod və fabriklər öz fəaliyyətini dayandırmış və ya az güclə işləməyə başlamışdı. Bu proses əhalinin sosial durumunun aşağı düşməsinə gətirib çıxarmışdı.

Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyəti qayıdışı ilə digər sahələrdə olduğu kimi, Sumqayıt sənayesi də özünün yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu. Xatırladaq ki, 1993-cü il dekabrın 18-də Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi ilk dəfə Sumqayıta gəlməsi, şəhərdə quraşdırılmış yeni telefon stansiyasının açılışında iştirak etmiş, Tarix muzeyində olmuş, "Şəhidlər xiyabanı" kompleksini ziyarət etmiş, icra hakimiyyətinin işçiləri ilə görüşərək tapşırıq və tövsiyələrini vermişdi. Ulu Öndərin uğurlu və uzaqgörən siyasəti, verdiyi tövsiyə və tapşırıqlar şəhərin sosial-iqtisadi inkişafına böyük təkan vermiş, sa-

Sumqayıt bu gün Heydər Əliyevin

kinlərdə qurub yaratmağa əbədi həvəs, gələcəyə böyük inam yaratmışdır. Bundan sonra Heydər Əliyev 5 dəfə Sumqayıtda olmuş, müxtəlif tədbirlərdə iştirak etmiş, şəhər ictimaiyyəti ilə görüşmüşdür. Bu səfərlər Ulu Öndərin Sumqayıta və sumqayıtlılara böyük diqqətinin təzahürü idi.

Məhz Ümummilli Liderin müdrik və uzaqgörən iqtisadi inkişaf modelinin nəticəsi olaraq ötən əsrin 90-cı illərində Sumqayıtın yeni ictimai-iqtisadi münasibətlər sistemə adaptasiyası sürətlənmişdir. Heydər Əliyevin Sumqayıtın sənaye potensialının bərpası, mövcud müəssisələrin modernləşdirilməsi, elmi innovasiyaların tətbiqinin sürətləndirilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər tez bir zamanda müsbət nəticələrini göstərməyə başlamışdır. Həmin vaxt Ulu Öndərin şəxsi dəstəyi ilə xarici investisiya cəlb edilməklə Sumqayıtda iri layihə həyata vəsiqə qazandı: kimya sənayesinin gələcək inkişafında əvəzsiz rol oynayaacaq Buxar-generator qurğusu inşa edildi.

Ümummilli Liderin bu şəhərə bağlı qarşıya qoyduğu vəzifə belə idi ki, Sumqayıt yenidən ənənəvi sənaye mərkəzinə çevrilsin, yerli kadr potensialına söykənərək burada müasir müəssisələr açılınsın. Ən vacibi isə Sumqayıtda insanların rahat yaşamaqları üçün müvafiq şərait yaradılsın, yeni iş yerləri açılınsın. Beləliklə də, Sumqayıt yenidən iqtisadi və kadr potensialı ilə seçilən bir şəhərə çevrilsin.

16 ildə 23 səfər

Son 16 ildə Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu iqtisadi islahatlar Sumqayıtla bağlı Ulu Öndərin qarşıya qoyduğu vəzifələrin sürətlə həyata keçirilməsini təmin edib. Ona görə əminliklə demək olar ki, bu gün Sumqayıt Heydər Əliyevin arzuladığı şəhərə çevrilib. Bütün bunlar həm də onu göstərir ki, Sumqayıtın tarixi ənənələr əsasında inkişaf edərək növbəti Azərbaycanın və Cənubi Qafqazın, ümumən Avropanın iri sənaye mərkəzlərindən birinə çevrilməsi, Bakı şəhəri ilə tam rəqabət aparmaq imkanına malik olması Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən və dövrün tələbinə uyğun zəngin-

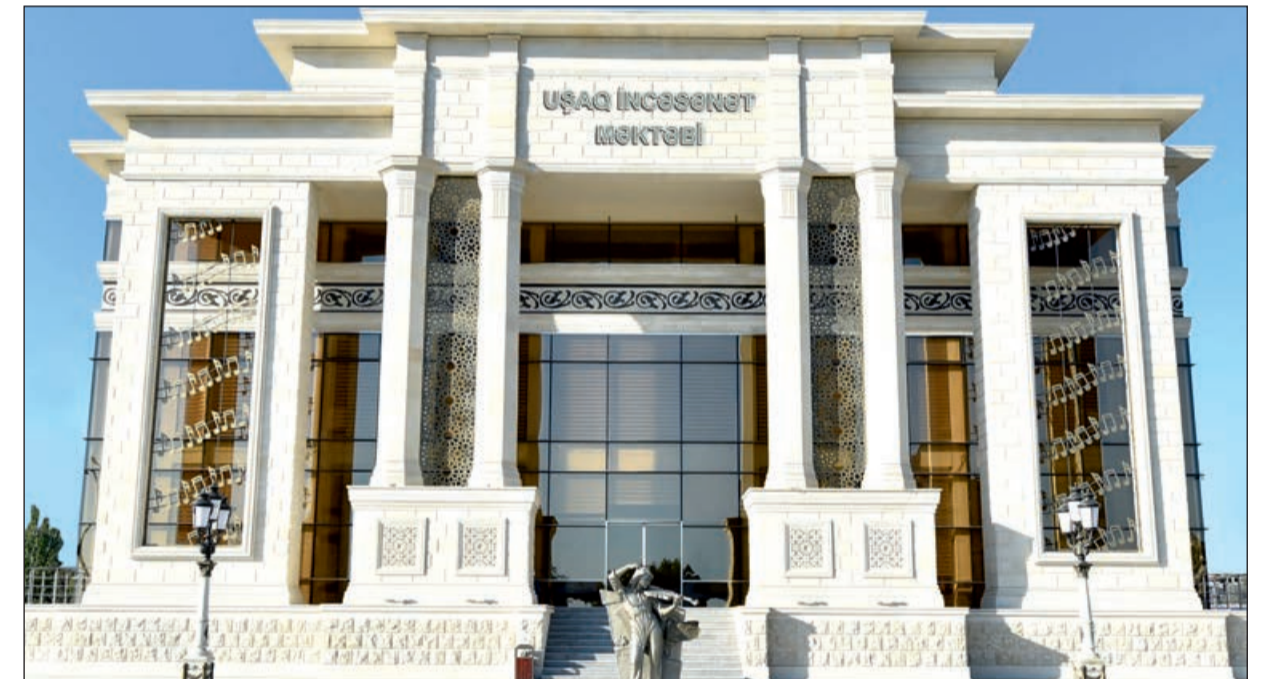
ləşdirən Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi əsas hədəflərdəndir. Ona görə bu gün Sumqayıt Prezident İlham Əliyevin daim diqqət və qayğısını duyur və hiss edir. Bunu Prezident İlham Əliyevin son 16 ildə Sumqayıta və sumqayıtlılara 23 dəfə səfər etməsi də göstərir. Dövlət başçısının hər səfəri şəhərin yüksəlişində yeni mərhələnin əsasını qoyub, yeni inkişaf planlarının həyata keçirilməsinə təkan verir.

Bu barədə danışan Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov deyir: "Özünəməxsus müasir şəhər nümunəsinə çevrilən Sumqayıtın növbəti memarı möhtərəm Prezident İlham Əliyevdir. Ulu Öndərin ideya və təşəbbüslərini məharətlə həyata keçirən cənab Prezidentin ardıcıl səyləri Sumqayıtı gözəl ünvanlardan birinə çevirib. Son 16 ildə ölkə rəhbəri 23 dəfə Sumqayıta səfər etmişdir. Prezident İlham Əliyevin hər gəlişi Sumqayıtın tarixinə böyük hərlərlə yazılmaqla bərabər, bu şəhərin tərəqqisini şərtləndirən əsas amillər bir daha aydın şəkildə müəyyənləşdirmiş və qatılmışdır".

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair I və II Dövlət proqramlarının uğurlu icrası, habelə III Dövlət Proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsi olaraq ölkənin makroiqtisadi göstəricilərində şəhərin xüsusi çəkisi yüksəlib, sahibkarlığın inkişafının daha da sürətləndirilməsi, istehsal və emal müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası və genişləndirilməsi, iqtisadi və sosial-mədəni infrastruktur obyektlərinin yenidən qurulması istiqamətində uğurlu nəticələr qazanılıb. Xüsusən iqtisadi siyasətin mühüm tərkib hissəsi olan sənayeləşmənin həyata keçirilməsi nəticəsində şəhərdə yeni sənaye sahələri yaradılıb, tələbatın ödənilməsinə yerli məhsulların payı əhəmiyyətli dərəcədə artıb, ixrac potensialı yüksəlib.

Şöhrətini bərpa edən müasir sənaye mərkəzi

Sumqayıt müəyyən dövrdə itirdiyi sənaye şəhəri adını özünə qaytarır və bu işlərdə inamla irəliləyir. Ona görə, əminliklə deyə bilərik ki, Sumqayıt Azərbaycanın müasir sənaye mərkəzidir. Şəhərin iqtisadi strukturuna kimya və neft-kimya, qara və

əlvan metallurjiya, maşınqayırma, elektroenergetika, yeyinti və yüngül sənaye, tikinti materialları istehsalı müəssisələri daxildir.

Son illərdə gücü 525 MVt olan elektrik stansiyası, "Sumqayıt-3" yarımstansiyası tikilmiş, "Azərkimya" İB-in müəssisələri yenidən qurulmuş, Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin "Azgütext" zavodu, tərkibinə çörək zavodu, taxıl anbarı, dəyirman və logistik mərkəz daxil olan "Sağlam qida" Aqrar-Sənaye Kompleksi, "Azərsun Holding" in kağız və karton emalı kombinatı və yağ istehsalı fabriki, "Gilan" Tekstil Parkı, mis emalı zavodu, "Alıyans Tekstil" MMC-nin uniformalar istehsalı fabriki, "Azkontakt"

MMC-nin beton boru və beton döşəmə daşı istehsalı, Texnoil MMC mühərrik yağları istehsalı müəssisələri yaradılmış, Kimya Sənaye Parkında İnşaat Kimyəvili Zavodu, "Tabaterra" QSC-nin bütün məmulatları istehsalı fabriki, Bakı Əlvan Metallar və Ferrorintilər Zavodu, pestisid və aqro-kimyəvi məhsulları, xortum və fitting birləşmələri, sürtkü yağları, polipropilen qurğusu, elektoron təhsil avadanlığı, şüşə və saxsı məmulatları istehsalı müəssisələri, Məlumatların Emalı Mərkəzi, Sumqayıt Texnologiyalar Parkında müxtəlif istehsal sahələri üzrə ixtisaslaşmış 13 zavodu, "Azertexnologiy" MMC-nin polad və polietilen avadları, mexaniki və hidrotexniki avadanlıqlar istehsalı zavodları, Aqrokim-

ya Azərbaycan MMC tərəfindən pestisidlər istehsalı zavodu, "SOCAR Polymer" layihəsi çərçivəsində polipropilen zavodu istifadəyə verilmişdir. Yeni açılan müəssisələrin fəaliyyəti ölkə iqtisadiyyatına öz bəhrəsini verməkdədir.

Ötən il noyabrın 16-da Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Tabaterra" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin bütün məmulatları istehsalı fabrikinin açılışında Prezident İlham Əliyev Sumqayıtın sənaye şəhəri kimi bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyini bildirib: "Şadam ki, biz bu gözəl parkı Sumqayıt şəhərində yaratdıq. Sumqayıt ölkəmizin, Cənubi Qafqazın ikinci sənaye şəhəridir."

1949

Sumqayıt - 70

2019

arzuladığı şəhərə çevrilib

Sumqayıtın inkişafı üçün çox böyük işlər görülür, çox böyük layihələr icra edilir. Sosial layihələr, infrastruktur layihələri, qazlaşdırma demək olar ki, yüz faiz səviyyəsindədir, içməli su 93 faiz səviyyəsindədir, yollar salınır, məktəblər tikilir, gözəl abadlıq işləri aparılır. Sumqayıt bulvarı yaradılıb, sakinlər üçün çox gözəl istirahət zonasıdır, "ASAN xidmət" mərkəzi, olimpiya kompleksi, xəstəxana istifadəyə verilib. Əlbəttə ki, Sumqayıt sənaye şəhəri kimi uğurla inkişaf edəcək. Mən əminəm ki, biz qarşıda duran bütün vəzifələri bundan sonra da uğurla icra edəcəyik".

Bu ilin əvvəlində Prezident İlham Əliyev iki dəfə Sumqayıta səfər edib. Yanvar ayının 16-da Prezident İlham Əliyevin Sum-

qayıt səfəri zamanı Kimya Sənaye Parkında inşa olunmuş, illə 650-660 min ton karbamid və 1 milyon ton ammoniyak istehsal etmək gücünə malik olan "SOCAR karbamid" zavodunun və fevral ayının 18-də ikinci dəfə şəhərə səfəri zamanı Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "SOCAR Polymer" layihəsi çərçivəsində inşa edilən yüksəkxətlilikli Polietilen zavodunun açılışında iştirak etmişdir. Hazırda ölkədə qeyri-neft sektorunda ən böyük layihə olan müəssisələrin ümumi dəyəri təxminən 1 milyard 200 milyon avro təşkil edir. Zavodlarda 900 nəfər daimi işlə təmin edilmişdir. İstehsal həcmi 70 faizinin ixrac üçün nəzərdə tutulduğu müəssisələrin fəaliyyəti ölkəyə hər il 200 milyon

dollar məbləğində vəsaitin daxil olmasına imkan yaradacaq. Ümumiyyətlə isə bu zavodların fəaliyyətə başlaması Sumqayıtın sənaye şəhəri kimi şöhrətini artırmaqla bərabər respublikada gedən inkişaf proseslərinə layiqli töhfələr verəcək.

Şəhərin yeni simasını müəyyən edən quruculuq

Ümumiyyətlə, Prezident İlham Əliyevin Sumqayıta hər səfəri zamanı verdiyi tövsiyə və tapşırıqların, sərəncamların icrası və həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlər sənayedə olduğu kimi, həm də tikinti, abadlıq və quruculuq sahəsində əsaslı dönüş

yaradıb. Ölkə rəhbərinin tövsiyələri, tapşırıqları və dəstəyi sayəsində yeni sosial obyektlərin tikintisi və təmiri, şəhərin memarlıq və dizayn baxımından müasir görkəmini saxlamaq şərti ilə irimiqyaslı layihələr icra olunub. Xüsusilə Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və qayğısı sayəsində şəhərdə 2015-ci ilin sonu, 2016-cı ilin əvvəllərindən başlayaraq abadlıq, quruculuq, yaşıllaşdırma sahəsində irimiqyaslı ünvanlı layihələrin icrasına başlanılıb və qısa müddətdə uğurla başa çatdırılıb.

İqtisadi və sosial sahədə inkişafı şərtləndirilən amillərdən biri kimi şəhərin müasir yol-nəqliyyat sisteminin qurulması diqqət mərkəzində saxlanılıb. Yol infrastrukturunun yaxşılaşdırılması, nəqliyyat vasitələrinin normal hərəkətinin təmin edilməsi və tıxac problemlərinin aradan qaldırılması məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirilib. Bunlardan biri şəhərin əsas giriş yolu olan Sülh küçəsinin 4,2 kilometr məsafədə hər iki tərəfə genişləndirilərək 90 min kvadratmetrə çatdırılmasıdır. Sumqayıtın ikinci giriş yolu olan Sahil küçəsi də 7,5 kilometr uzunluğunda yenidən qurulub, yolun eni 13 metrə çatdırılıb. Burada Corat qəsəbəsindən keçən hissədə sakinlərin istirahəti üçün park salınıb. Binəqədi-Novxanı-Sumqayıt yolu əsaslı təmirdən sonra açılıb və Bakı-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 45-ci kilometr hissəsində yeni yolun təməli qoyulub. Prezident İlham Əliyev bu mərasimlərdə iştirak edib. Şəhərin Koroğlu küçəsində 4 kilometr, Səməd Vurğun küçəsində 9 kilometr, Nizami küçəsində 1,6 kilometr, Sərvər Bədəlbəyli küçəsində 0,8 kilometr, Heydər Əliyev küçəsində 1,8 kilometr uzunluğunda yeni asfalt örtüyü salınıb. Qurd Dərəsi yaşayış massivində 2,5 kilometr uzunluğunda yol hər iki tərəfə genişləndirilib, eni 8 metrə çatdırılaraq asfalt örtüyü təmir edilib.

Şəhərdə həyata keçirilən layihələrin bir qismi Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan parkda reallaşdırılmışdır. Parkda yenidənqurma işləri aparılmış, ərazisi 8 hektardan 10 hektara qədər genişləndirilib, əhalinin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Ərazidə yeni yaşillıq zolağı salınmış, rəngli fəvvarələr kompleksi, Bayraq meydanı və

uşaqlar üçün əyləncə mərkəzi inşa olunmuşdur.

Parkda sahəsi 5 min kvadratmetr olan 4 mərtəbəli Heydər Əliyev Mərkəzi inşa edilib, önündə Ulu Öndərin ağ mərmərdən heykəli ucaldılıb. Mərkəzdə onun həyat və fəaliyyətini əks etdirən muzey, 420 yerlik iclas, 50 yerlik konfrans, rəqs, sergi və kompüter zalları, elektron kitabxana, xalçaçılıq dərnəyi, rəsm və linqva otaqları, smart sinfi, foto və videostudiya, gənclər üçün diskussiya zalları fəaliyyət göstərir. Ulu Öndərin adını daşıyan parkda müasir memarlıq üslubunda sahəsi 2950 kvadratmetr olan 735 yerlik 3 mərtəbəli Uşaq incəsənət məktəbi də tikilib. Məktəbdə 60 sinif otağı var. Burada 700-dən çox şagird təhsil alır və 200-dən artıq müəllim çalışır. Yenidənqurma işləri çərçivəsində ümumi sahəsi 1000 kvadratmetr olan ikimərtəbəli şahmat məktəbi də tikilib və müasir avadanlıqla təchiz edilib.

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı da əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verilmiş, müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş, 500 yerlik tamaşa, 100 yerlik akt zalları, iş otaqları, işıqlandırma sistemi müasir üslubda yenidən qurulmuş, binanın qarşısındakı meydana 15 min kvadratmetr qranit daş döşəniş, burada iki fəvvarə və monitor quraşdırılmışdır.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Sumqayıt təşkilatının inzibati binası, Bayraq muzeyi, Gənclər mərkəzi, "ASAN xidmət" mərkəzi, Mərkəzi Bankın ehtiyat sistem binası, 500 metr uzunluğunda tərsənə, şəhərin əsas giriş yolunda Bayraq meydanı, paralellərində Sumqayıtın yeni ünvanlarıdır. Bunlardan başqa, son illərdə Sumqayıtın Tarix muzeyinin, 1 saylı şəhər mərkəzi xəstəxanasının, "Kimyaçılar" mədəniyyət sarayının, 1 saylı Uşaq-gənclər idman məktəbinin, 3 saylı Uşaq-gənclər şahmat-dama idman məktəbinin binaları əsaslı təmir olunmuşdur. Həmçinin əlillərin bərpə mərkəzi, əlil və şəhid ailələri üçün ümumilikdə 240 mənzilli 5 yaşayış binası tikilmiş, yüzlərlə çoxmənzilli yaşayış binasının dam örtükləri dəyişdirilmiş, 1660 şagird yerlik 5 məktəb binası, saşamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xüsusi in-

ternat məktəbinin tədris korpusu tikilmişdir.

Onu da qeyd edək ki, indiyədək Sumqayıt şəhərində abadlıq-quruculuq işlərinin davam etdirilməsi, çoxmənzilli binaların lift təsərrüfatının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, çoxmənzilli binaların dam örtüklərinin dəyişdirilməsi, avtomobil yollarının əsaslı təmiri işlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyev tərəfindən 15 sərəncam imzalanıb. Bunun da nəticəsində şəhərdə abadlıq və quruculuq işlərinin, o cümlədən şəhər təsərrüfatının möhkəmləndirilməsi tədbirlərinin daha sürətlə və keyfiyyətlə həyata keçirilməsi mümkün olub.

Bu gün şəhərin bütün ərazilərində tikinti-quruculuq işlərinin möhtəşəm nümunələrini görmək mümkündür. Bu işlər ünvanlı, konkret və məqsədyönlüdür. Diqqəti çəkən məqam ondan ibarətdir ki, abadlıq və quruculuq işlərinə daha çox şəhərin ucqarlarından, girişlərdən başlanılıb. İndi hansı istiqamətdən şəhərə daxil olsan binaların üzlənməsinin, onlara dam örtüklərinin vurulmasının, mövcud dam örtüklərinin yenilənməsinin, yolların genişləndirilməsinin şahidi olmaq olar.

Görülən işlər sakinlər tərəfindən müsbət qarşılanır və bu barədə onlar ürək dolusu söhbət açırlar. Hər bir şəhər sakinini aparılan və sənəmədən davam etdirilən abadlıq və quruculuq işlərinin nəticəsində gündən-günə gözəlləşən şəhərdən, sözün əsl mənasında, zövq alır. Bu onun göstəricisidir ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə ölkə boyu aparılan abadlıq və quruculuq işləri burada da ən yüksək səviyyədə öz təzahürünü tapmaqdadır.

Dünyanı heyran qoyan bulvar

Sumqayıt dəniz sahilində yerləşsə də, burada heç vaxt bulvar olmayıb. Zakir Fərocovun şəhər icra hakimiyyətinin başçısı təyin olunmasından sonra həyata keçirilən kompleks abadlıq və quruculuq işlərinin bir istiqamətini də dəniz sahilində bulvarın salınması oldu. Beləliklə, cəmi bir neçə aya uzunluğu 4,2 kilometr, sahəsi 106 hektar olan yeni bulvar kompleksi ərəşəyə gətirildi. Burada əhalinin istirahəti üçün bütün şərait yaradılıb, 55 hektar sahədə yaşillıq zolağı, 160 mindən çox ağac və dekorativ kol, 2 milyon ədəd gül və çiçək əkilib, müasir avtomat suvarma sistemi qurulub.

Hələ iki il əvvəl Sumqayıtın yeni salınmış bulvarı İspaniyanın paytaxtı Madriddə keçirilən "Global Trade Leaders Club"un 24-cü Beynəlxalq üstünlük və liderlik forumunda "International Award for Excellence & Leadership" mükafatına layiq görüldü.

Xatırladaq ki, "Global Trade Leaders Club" dünya biznesinin araşdırın 3 ən böyük beynəlxalq təsisatdan biridir. İspaniyanın hökumət nümayəndələrinin, müxtəlif ölkələrin səfirlik və konsulluq əməkdaşlarının, dünyanın tanınmış biznes strukturlarının rəhbərlərinin qatıldığı mərasim Sumqayıt bulvarının təqdimatı zamanı cəmi 8 ayda yaradılan və şəhər sakinlərinin ən çox üz tutduğu, sevimli istirahət məkanına çevrilən bulvarın möhtəşəm görüntüləri tədbir iştirakçılarına heyrləndirib. Bu barədə danışan Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərocovun sözlərinə görə, bulvarın salınması göstərir ki, Sumqayıt son illər müasir layihələr əsasında yenidən qurulur və regionun gözəl turizm məkanlarından birinə çevrilməkdədir. Möhtərəm İlham Əliyevin möcüzə adlandırıldığı Sumqayıt bulvarının dünyanı diqqət mərkəzinə düşməsi olduqca qururverici haldır: "Şəhərdə abadlıq-quruculuq işləri bu gün də geniş miqyasda davam etdirilir. Sumqayıtda son bir neçə ildə görülmüş işlərin həcmi və miqyası son 20-25 ildə görülən işlərə bərabərdir. Bunun nəticəsidir ki, Sumqayıtın siması qısa müddətdə çox dəyişib, modern bir şəhərə çevrilib. İspaniyada qazanılan mükafat bütün

Sumqayıtda və bu şəhərin tim-salında Azərbaycanda gedən möhtəşəm abadlıq və tikinti işlərinin beynəlxalq səviyyədə qiymətləndirilməsidir. Ona görə bu, cənab İlham Əliyevin və Azərbaycanın uğurudur".

Sumqayıtda bu gün də həyata keçirilən quruculuq layihələrindən biri dənizkənarı bulvarın bir qədər də genişləndirilməsidir. Hazırda 4,2 kilometr uzunluğunda və 106 hektar sahəsi olan bulvarın ərazisi daha bir kilometr genişləndirilib. Genişləndirilən ərazidə 40 min kvadratmetr gözəli zolağı, 16 metr enində yol və yaşillıq zolağı salınıb. Bu yol Səməd Vurğun küçəsinə birləşdiriləcək. Bulvarın genişləndirilməsi ikinci hissəsi bu günlərdə əhalinin istifadəsinə verilecək.

Dənizkənarı bulvar ərazisində inşa olunan muğam mərkəzində son tamamlanma işləri aparılır. Muğam mərkəzi iki mərtəbədən ibarətdir. Mərkəzin 400 yerlik konsert zalında müxtəlif mədəni tədbirlər, o cümlədən muğam gecələri keçirmək üçün hər tərəfli şərait yaradılacaq. Bina muğamın sirlərinə yiyələnmək üçün 14 sinif otağı nəzərdə tutulub.

Sumqayıt özünün yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır

Prezident İlham Əliyevin diqqəti və qayğısı ilə həyata keçirilən işlərin nəticəsində Sumqayıt inkişaf edib, şəhərdə tamamilə yeni infrastruktur yaradılıb. Hansı ki, bu infrastruktur uzun illər sumqayıtlılara ən yüksək standartlar əsasında xidmət edəcək. Ona görə bu gün Sumqayıt özünü yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır. Sumqayıtın bugünkü inkişafı göstərir ki, Heydər Əliyevin arzuları reallaşır, ideyaları həyata vəsiqə qazanır. Çünki Ulu Öndər Heydər Əliyev Sumqayıtı belə görmək istəyirdi. Prezident İlham Əliyevin "Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" imzaladığı sərəncamında yazılır: "Respublikamızın dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra Sumqayıt şəhəri özünün sosial-iqtisadi yüksəliş salnaməsini zənginləşdirilməkdə davam etmişdir. Müvəffəqiyyətlə gerçəkləşdirilən dövlət proqramları və infrastruktur layihələri çərçivəsində Sumqayıt Texnologiyalar Parkı və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı, həmçinin digər mühüm obyektlər qurulmuşdur. Şəhərin iqtisadi strukturuna daxil olan kimya və neft-kimya, qara və əlvan metallurgiya, maşınqayırma və elektroenergetika, eləcə də yüngül sənaye sahələri qabaqcıl texnoloji avadanlıqla təchiz edilmişdir. Şəhər əhalisinin yaşayış səviyyəsi və həyat keyfiyyəti əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlmişdir".

Bəli, bu fikirlər Sumqayıtın inkişafının bir neçə cümlə ilə əhatəli ifadəsidir. Sumqayıt həqiqətən, zəngin inkişaf və yüksəliş yolu keçərək yenidən ölkəmizin böyük sənaye mərkəzinə çevrilməyi bacarıb. İki müəssisələr şəbəkəsinin və müvafiq infrastrukturun formalaşması şəhərin mədəniyyət, elm, təhsil, səhiyyə, idman və digər sahələrdə tərəqqisinə güclü təkan verib. Bu gün milli dövlət quruculuğu prosesinin fəal iştirakçısı olan Sumqayıt qazandığı uğurları ilə Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin daha da artırılmasında yaxından iştirak edir, ölkənin mədəni və intellektual potensialının gücləndirilməsinə töhfələr verir.

Ona görə Sumqayıt özünün 70 illik yubileyini başıyuda, inkişaf nəticəsində əldə olunan nailiyyətlərlə qeyd edir. İnkişaf isə sürətlə və davamlıdır. Hər ötən gün Sumqayıtın həyatında mühüm yeniliklər şahidi olursan. Cənab Prezidentin qayğısı və diqqəti şəhərin ictimai, sosial-iqtisadi həyatında rolunu olan hər kəsi daha məsuliyyətlə və fədakarlıqla çalışmağa sövq edir. Ona görə qarşıdakı illər və növbəti yubileylər Sumqayıtın yeni və möhtəşəm uğurları ilə əlaqədar olacaq.

Akademik Ramiz Mehdiyev Gürcüstan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyev Gürcüstan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Roin Metreveli ilə görüşüb.

AMEA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan və Gürcüstan Milli Elmlər Akademiyaları arasında əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi ilə əlaqədar məsələlər müzakirə olunub.

AMEA-nın prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyev ölkəmizdə dövlət səviyyəsində dost və qonşu Gürcüstanla əlaqələrə xüsusi diqqət yerləşdiriləyənini vurğulayıb.

Gürcüstan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Roin Metreveli Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevlə görüşlərində söz açıb, ictimai və humanitar elmlər sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün geniş imkanlar olduğunu bildirib.

Dinlərarası dialoq zamanın tələbidir

Azərbaycan bu işə mühüm töhfə verir

Əvvəli 1-ci səh.

Tarixi təcrübə sübut edir ki, dini-millət tolerantlığı ölkəmizdə həm həyat tərzidir, həm də dövlət siyasətidir.

Bu baxımdan dünya dini liderlərinin 2010-cu ildə Bakıda keçirilmiş ilk sammiti tarixi hadisə kimi yadda qaldı. Ötən həftə isə dini liderlər Azərbaycan paytaxtında yenidən bir araya gəlib mövcud vəziyyəti müzakirə etdilər. Dünya dini liderlərinin II Bakı Sammitində planetin 5 qitəsindən 70-dən çox dövlətin, 25 ənənəvi din və dini məzhəbin lider və təmsilçiləri, həmçinin 10-dək nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın 500-ə yaxın yüksək səviyyəli nümayəndəsi, o cümlədən Rusiya Federasiyası subyektlərinin başçıları və dini rəhbərləri iştirak etdilər. Zirvə görüşü Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanmış həyata keçirilən "Bakı Prosesi", "Multikulturalizm" və "İslam həmrəyliyi" illəri çərçivəsində təşkil olunmuş beynəlxalq tədbirlərin, o cümlədən Dünya dini liderlərinin I Bakı Sammitinin, habelə Bakı Beynəlxalq Dinlərarası və Sivilizasiyalararası Əməkdaşlıq Mərkəzinin müxtəlif mədəniyyət və dinlər arasında əlaqələrin genişlənməsi, qarşılıqlı etimad mühitinin yaradılması işinə töhfəsinin məntiqi davamı idi.

Azərbaycan dövlətinin dinlərarası dialoq inkişafına, qarşılıqlı anlaşma və insanı həmrəylik kimi başçı dəyərlərinin təşviqinə öz töhfəsini vermək məramı ilə evsahibliyi etdiyi Dünya dini liderlərinin II Zirvə görüşündə müasir dövrün insanlararası münasibətlər sisteminə ən

aktual problemlərinə toxunuldu. Nəzərə çarpdırıldı ki, XXI əsrdə təvəzüz, zorakılıq və ayrı-seçkilik təhrik edən nifrət çağırışları ictimai təhlükəyə çevrilməkdədir. Təəssüflərsiz olsun ki, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı mənfi fəsadlar da doğurmuşdur: sosial şəbəkələrdə, kütləvi informasiya vasitələrində nifrət məzmunlu çağırışlar genişmiqyaslı sistemə çevrilib. Sammitdə belə bir təhlükəli təzahürün vüsət almasının qarşısını almaq üçün səylərin birlişdirilməsinin vacibliyi vurğulandı. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri, Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə nifrət çağırış probleminin fəsadlarını və ictimai təhlükəsini nəzərə alaraq BMT və KAICIİD Beynəlxalq Dinlər və Mədəniyyətlərarası Dialoq Mərkəzi və Bakı Dinlərarası Əməkdaşlıq Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə "Global nifrət çağırışları ilə mübarizədə din, siyasət və ictimaiyyət xadimlərinin birgə səyləri" mövzusunda gələcəkdə beynəlxalq konfrans keçirmək təşəbbüsü ilə çıxış etdi və bu təklif alqışlandı.

Dünya dini liderlərinin II Bakı Sammitinin iştirakçıları planetin bir sıra regionlarında səngiməyən münaqişələrin və terror aktlarının doğurduğu insanlıq faciəsinə münasibət bildirdilər. Belə bir məqam təəssüflə qeyd olundu ki, ənənəvi dəyərlərin böhranı tənqidatçılar və ekstremistlər üçün geniş meydan açır. Ona görə də dini liderlərin ekstremizmi rədd etməklə kifayətlənməməli, cəmiyyətdə müqəddəs kitablarla əsaslanan sarsılmaz dəyərləri, ailəni, nikahı, böyük-

lərə hörməti, dinə hörməti, insanın dini seçiminə, iztirab çəkənlərə və kimsəsizlərə dəstəyi təbliğ etməlidirlər. Bu ideyaları inandırıcı nümunələrlə möhkəmləndirilib informasiya məkanında geniş təbliğ olunmalıdır.

Sammitdə vurğulandı ki, dini liderlər dünyanı siyasi liderlərinə müraciət edərək siyasi vəzifələri zəif dövlətlərin hesabına həll etməyi dayandırmış vacibliyini bildirməli, onlara xatırlatmalıdır ki, dünya ölkələrini birinci, ikinci və üçüncü dərəcələrə bölmək praktikasında nə də inkişaf etmiş və varlı dövlətlər başçılıqları tələb etməlidirlər.

Dünya dini liderlərinin dilindən Bakıda səsləndirilmiş çağırışlar fəvqəladə əhəmiyyət kəsb edir. Sammit zamanı planetin ayrı-ayrı regionlarda terrorizmin, dini və etnik zəmində dözümsüzlüyün artması, terrorçu və ekstremist qruplaşmalar tərəfindən dini dəyərlərin məqsədyönlü şəkildə təhrib olunması, mədəni, dini və tarixi irsin, o cümlədən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində mədəni və dini abidələrin dağıdılmasından dərin narahatlıq ifadə olundu. Zirvə görüşü zamanı Yer kürəsində cərəyan edən arzulonmaz prosesləri dayandırmaq üçün din xadimlərinin üzərinə düşən vəzifə Azərbaycan paytaxtında bir daha diqqətə çatdırıldı. Ümid edək ki, dini liderlərin çağırışları reaksiyasız qalmayacaq, susmuş vicdanlarda əks-səda doğuracaq.

Allahverdi MEHDİYEV, "Azərbaycan"

Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikası İcraatınunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Məzəm, Qızıllıca kəndlərində, Krasonelsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub.

şən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub. Ağdam rayonunun işğal altında olan Baş Qorvənd, Mərzili, Cəbrayıl rayonunun Nüzgər və Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşkəs tutulub.

vestisiyalar qoyulmuşdur. Kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet sahə kimi müəyyən edilmişdir... Hazırda bu sahədə ciddi irəliləyiş müşahidə olunur. Beləliklə, kənd təsərrüfatı doqquz ayda 7 faiz artmışdır".

Digər sahələrə olduğu kimi, aqrar sektora da böyük kapital qoyuluşu həyata keçirilir. Bu məqsədlə ölkə üzrə bu sektora bağlı yeni aqroparkların və iri fermer təsərrüfatlarının yaradılması istiqamətində ciddi işlər görülür. Məqsəd aqrar sektorda yüksək keyfiyyətli məhsul istehsal etmək, həm də bu sahədə məhsuldarlığı artır-

maqdır. Ölkə üzrə 51 aqroparkın yaradılması nəzərdə tutulur. Hazırda 22 aqropark fəaliyyətdədir, cari ilin sonunadək daha 11 aqroparkın fəaliyyətə başlaması gözlənilir. Bu layihələri icra etmək üçün 2,4 milyard manat investisiya qoyulması nəzərdə tutulur.

Son dövrlər aqrar sektora yeni texnika və texnologiyaların tətbiqinə də böyük önəm verilir. Odur ki, məhsuldarlıq artır, maya dəyəri artır, məhsuldarlıq artır. Cari ildə 1 milyon 12 min hektar sahədə taxıl ekininin 12 min hektarında məhsuldarlıq artır. Ötən illərdə həmin rəqəm 20 sentner civarında idi. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır

Noyabrın 18-də M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi-praktik konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfrans Mədəniyyət Nazirliyi, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı - TÜRKSOY, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu və Azərbaycan Milli Kitabxanasının birgə təşkilatçılığı ilə reallaşdı.

Konfrans çərçivəsində Milli Kitabxananın "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri" seriyasından nəşr etdiyi "Cəlil Məmmədquluzadə. Bibliografiya" kitabı və "Cəlil Məmmədquluzadə - 150" elektron məlumat bazasının təqdimatı keçirilib.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov çıxış edərək konfransın əhəmiyyətindən söz açıb. Deyib ki, konfransda Bolqarıstan, Polşa, Türkiyə, Özbəkistandan dəvət olunmuş Cəlil Məmmədquluzadə tədqiqatçıları iştirak edir. Qeyd edib ki, konfransda həm də böyük ədəbi-nəslinin davamçıları - neticəsi Martin Cavanşiri və köməkçisi Przemislav Cavanşiri də iştirak edirlər. Məna elə gəlir ki, onların ulu babalarının vətəninə gəlməsi xalqımızın həyatında böyük hadisədir. Həm inanam ki, onlar bundan sonra tez-tez Azərbaycana gələcək və xalqımızın Cəlil Məmmədquluzadə irsinə necə böyük sayğı ilə yanaşdığına daha yaxından şahid olacaqlar.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vaqif Əliyev

Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi-praktik konfrans keçirilib

Cəlil Məmmədquluzadənin yaratdığı "Molla Nəsrəddin" satirik jurnalının cəmiyyətin maariflənməsində böyük rol oynadığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, bu jurnalla Cəlil Məmmədquluzadə eyniadlı məktəbin əsasını qoyub. O, publisistik fəaliyyəti ilə yanaşı, Azərbaycan ədəbiyyatının özünün şedevr əsərləri ilə zənginləşdirib. Onun dram əsərləri həyat həqiqətlərini, ictimai mühiti hərtərəfli əks etdirərkən əvəzlənməz mənbələrdir.

Nazir müavini C.Məmmədquluzadənin xatirəsini əks etdirən məqsədlə həm sovet dövründə, həm də müstəqillik illərində bir çox addımlar atıldığını vurğulayıb. Bildirib ki, Cəlil Məmmədquluzadənin 100 illik yubileyi dünya miqyasında qeyd olunub: "Onun adına küçə, muzey, teatr, təhsil müəssisəsi var. Bu il Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın mədəniyyət işçiləri ilə görüşündə də yazıçı Anar Bakıda Cəlil Məmmədquluzadəyə heykəl qoyulmasını təklif edib. Hazırda bu

istiqamətdə işlər görülür. Hesab edirik ki, bu konfransda Cəlil Məmmədquluzadə irsinin öyrənilməsinə böyük töhfə verəcək".

Vaqif Əliyev Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illiyinin ölkə daxilində və onun həvəskarlarından kənarında silsilə tədbirlərlə qeyd olunduğunu vurğulayıb. Söyləyib ki, Mədəniyyət Nazirliyi dövlət başçısının müvafiq sərəncamı əsasında ədəbi xatirəsinə həsr olunmuş çoxsaylı tədbirlər keçirib.

Sonra C.Məmmədquluzadənin həyat və yaradıcılığında bahs edən sənədli film nümayiş olunub.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar çıxış edərək bəzən Cəlil Məmmədquluzadə, Mirzə Fətəli Axundzadə, Mirzə Ələkbər Sabir və başqaları haqqında naqis fikirlər səsləndirdiyini söyləyib: "Güya bu adamlar Azərbaycan xalqını təhqir ediblər. Onlar bu xalqı ona görə təhqir ediblər ki, xalqımız cəhəlatdən qurtulub, onu əsarətdən saxlayan buxovları qırıb, dünyanı digər xalqları ilə bərabər ola bil-

sin. O baxımdan biz Mirzə Cəlilin də nə qədər əhəmiyyətli olduğunu görürük".

AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli isə Mirzə Cəlilin uzaqgörən yazıçı kimi xalqımız bu gün yaşadığımız şəkildə bərkəməli istədiyini qeyd edib. O, bu yolda təhqir, təhqir olunsada öz əqidəsindən dönməyib. Onun 1917-ci ildə çap etdiyi məşhur "Azərbaycan" məqaləsi üstündən 100 il keçməsinə baxmayaraq bu gün də bizim azərbaycanlı ideologiyasının əsasını təşkil edir. O, sözün əsl mənasında Azərbaycanın milli istiqlalına şərafətli xidmət edib".

Qeyd edilib ki, Cəlil Məmmədquluzadə "Molla Nəsrəddin" jurnalında XX əsrin əvvəllərinin bütün ədəbi mühitinə təsir göstərən əsərlərində, hekayə, povestlərində, pyes, felyeton, məqalə və məktublarında həmin dövr Azərbaycan həyatının bütün aktual siyasi-ictimai problemlərini əhatə edib. Diqqətə çatdırılıb ki, 1994-cü ildə ustad ədibin 125 illik yubileyinin keçirilməsində, əsərlərinin yenidən nəşr və tədqiqinə Ümummilli Lider Hey-

dər Əliyevin böyük diqqəti və qayğısı ayrıca xatırlanmalıdır. Ulu Öndər Cəlil Məmmədquluzadənin yaradıcılığında Azərbaycanın bütün milli xüsusiyyətlərini, eyni zamanda, ümumbəşəri dəyərləri əks etdirən fikirlərin milli ideologiyamızın əsası olduğunu deyirdi.

Tədbirin Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı əsasında təşkil olunduğunu deyən akademik konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva çıxış edərək görkəmli ədibin Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı xidmətlərindən söz açıb, yaradıcılığının elmi-fəlsəfi əhəmiyyətindən bahs edib. O deyib ki, bu il ölkəmizdə türk dünyasının görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileyinə həsr edilmiş çoxsaylı tədbirlər keçirilib. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə bu istiqamətdə həm ölkə daxilində, həm də ölkə xaricində tədbirlər təşkil olunub. "Toplaşdırmız bu günkü konfrans da bu qəbildəndir. Cəlil Məmmədquluzadənin əsərləri, yaradıcılığı haqqında hər şeydən öncə bir oxucu kimi danışmaq onun istedadını xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Düşünürəm ki, onun adını çəkəndə hər birimizin üzündə təbəssüm yaranır. Bu təbəssüm onun felyetonlarını xatırladır. Mənim əlimdə ədibin "Ölümlər" əsəri dünya miqyaslı əsərdir. Onun bütün əsərləri insanları cəhəlatdən, nadanlıqdan xilas olmağa səsləyir".

Sonra TÜRKSOY tərəfindən C.Məmmədquluzadənin nəslinin davamçılarına hədiyyələr təqdim olunub, qonaqlar "Cəlil Məmmədquluzadə. Bibliografiya" kitabı və "Cəlil Məmmədquluzadə - 150" elektron məlumat bazası ilə tanış olublar.

Cəlil Məmmədquluzadənin ev-muzeyinin təmirindən sonra açılışı olub

Noyabrın 18-də görkəmli yazıçı-dramaturq, publisist, nəşir, ictimai xadim Cəlil Məmmədquluzadənin Bakıdakı ev-muzeyinin əsaslı təmirindən sonra açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə dövlət rəsmiləri, millət vəkilləri, yazıçının nəticəsi Martin Cavanşiri və onun oğlu Przemislav Cavanşiri, elm, ədəbiyyat və mədəniyyət xadimləri iştirak ediblər.

Çıxışları görkəmli ədibin ömrü yolundan söhbət açıblar, sonra qırmızı lent kəsilib və qonaqlar muzeyi ziyarət ediblər. Xatırladaq ki, C.Məmmədquluzadənin 1922-1932-ci illərdə Süleyman Tağızadə küçəsi, 56-da (Köhnə Poçt küçəsi, 64) yaşadığı mənzil Azərbaycan hökumətinin 1978-ci ildə verdiyi qərarla ev-muzey kimi təşkil edilib. Muzeyin yerləşdiyi bina XIX əsrin axırları, XX əsrin əvvəllərində aid tarixi memarlıq və mədəniyyət abidəsidir. Görkəmli ədibin ev-muzeyinin yeni ekspozisiyasının açılışı 1994-cü il dekabrın 28-də - anadan olmasının 125 illiyi ərəfəsində gerçəkləşib.

Sahəsi 185 kvadratmetr olan muzey 5 zaldan ibarətdir. Mədəniyyət ocağının əsas fondunda ədibin və digər molla-nəsrəddinçilərin həyat və yaradıcılığını əks etdirən 5 mindən çox eksponat toplanıb.

Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyi qeyd edilmişdir

AMEA N.Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin Aran regional filialında görkəmli nasir, qüdrətli dramaturq, vətəndaş-publisist, azərbaycançılıq ideologiyasının yaradıcılarından biri, "Molla Nəsrəddin" ədəbi məktəbinin, tənqidi realizmin banisi kimi geniş şöhrət qazanmış görkəmli yazıçı və tanınmış ictimai xadim Cəlil Məmmədquluzadənin anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə tədbir keçirilmişdir.

Tədbirin aparıcısı AMEA N.Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi Aran regional filialının müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Yaqut Bahadırqızı görkəmli yazıçı və maarifçi Cəlil Məmmədquluzadənin Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində həm publisist, həm də bö-

yük dramaturq və nasir kimi tanınmasında danışıbmışdır.

Tədbirdə Kürdəmir şəhər 6 sayılı orta məktəbin dil-ədəbiyyat müəllimi Flora Əliyeva məruzə edərək Azərbaycanın milli dramaturgiyası tarixində Mirzə Fətəli Axundzadədən sonra ən layiqli yerlərdən birini tutan Cəlil Məmmədquluzadənin yaradıcılığının mühüm bir hissəsini təşkil edən dram əsərlərindən, onun pyeslərində yaşadığı dövrün real hadisələrini əldə kimi təsvir etməsindən, adi ailəməiş məsələlərini ayanı və bədii şəkildə ustalıqla qələmə almasından bahs etmişdir.

Cəlil Məmmədquluzadənin həyat və yaradıcılığında bəzi məqamları əks etdirən qısa sənədli film nümayişindən sonra söz Kürdəmir şəhər 6 sayılı orta məktəbin şagirdlərinə verilmişdir. Məktəblilər ədibin "Müsləman", "Tapmaca", "Bizim obrazovannılar", "Sizi

deyib gəlmişəm" felyetonlarını, "Nə bilim", "Şapkanı görəndə", "Nağıl", "Dedilər" satirik şeirlərini söyləmişlər.

Şagirdlərin "Ölümlər", "Anamın kitabı" dram əsərlərindən hazırladığı səhnəciklər tamaşaçıların alqışları ilə qarşılanmışdır.

Ədibin "Ölümlər", "Danabaş kəndinin əhvalatları", "Poçt qutusu" əsərləri əsasında çəkilmiş filmlərdən epizodların nümayişi yubiley tədbirini daha da rəvnəqləndirir.

Tədbirin sonunda Yaqut Bahadırqızı dövlətimizin Cəlil Məmmədquluzadə şəxsiyyətinə və yaradıcılığına verdiyi yüksək dəyərdən söz açmış, ölkə Prezidentinin yazdığı 150 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalanmasının buna bariz nümunə olduğunu qeyd etmişdir.

Tofiq ABDULLAYEV

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı artır, keyfiyyəti yüksəlir

Xaricdən gələn sifarişlərin çox hissəsi bu sektora aiddir

Əvvəli 1-ci səh.

Bundan başqa, fermerlərə istidafə etdikləri toxuma, gübrəyə, damazlıq heyvanlara və tinglərə görə də müəyyən güzəştlər edilir. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, dünyada fermerlərə Azərbaycan qədr güzəşət edən ikinci bir ölkə yoxdur.

Prezident İlham Əliyev oktyabrın 15-də sosial-iqtisadi sahəyə həsr olunan müşavirədə aqrar sektora göstərilən dövlət dəstəyini qeyd edərək demişdir: "Bununla bərabər, bildiyiniz kimi, son illərdə kənd təsərrüfatına böyük in-

vestisiyalar qoyulmuşdur. Kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet sahə kimi müəyyən edilmişdir...

Hazırda bu sahədə ciddi irəliləyiş müşahidə olunur. Beləliklə, kənd təsərrüfatı doqquz ayda 7 faiz artmışdır".

Digər sahələrə olduğu kimi, aqrar sektora da böyük kapital qoyuluşu həyata keçirilir. Bu məqsədlə ölkə üzrə bu sektora bağlı yeni aqroparkların və iri fermer təsərrüfatlarının yaradılması istiqamətində ciddi işlər görülür. Məqsəd aqrar sektorda yüksək keyfiyyətli məhsul istehsal etmək, həm də bu sahədə məhsuldarlığı artır-

maqdır. Ölkə üzrə 51 aqroparkın yaradılması nəzərdə tutulur. Hazırda 22 aqropark fəaliyyətdədir, cari ilin sonunadək daha 11 aqroparkın fəaliyyətə başlaması gözlənilir. Bu layihələri icra etmək üçün 2,4 milyard manat investisiya qoyulması nəzərdə tutulur.

Son dövrlər aqrar sektora yeni texnika və texnologiyaların tətbiqinə də böyük önəm verilir. Odur ki, məhsuldarlıq artır, maya dəyəri artır, məhsuldarlıq artır. Cari ildə 1 milyon 12 min hektar sahədə taxıl ekininin 12 min hektarında məhsuldarlıq artır. Ötən illərdə həmin rəqəm 20 sentner civarında idi. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır

ki, müasir texnika və texnologiyaların tətbiqinə də böyük önəm verilir. Odur ki, məhsuldarlıq artır, maya dəyəri artır, məhsuldarlıq artır. Cari ildə 1 milyon 12 min hektar sahədə taxıl ekininin 12 min hektarında məhsuldarlıq artır. Ötən illərdə həmin rəqəm 20 sentner civarında idi. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır

məşğul olan fermerlərə edilən güzəştlər sayısında mümkün olub. Kənd təsərrüfatının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində də ciddi işlər görülür. İndiyədək ölkə üzrə fermerlər minlərlə müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnika və avadanlığı satılıb. Cari ilin 6 ayında 700-dən çox texniki fermerlərə satışı təmin edilib. Bununla yanaşı, müasir texnologiyalar və suvarma sistemləri ilə təminatda da diqqət

etirilir.

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata görə, cari ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə kənd

təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətləri dəyərli 6273,8 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun 2966,5 milyon manatı heyvandarlıq, 3307,3 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşüb. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 7,1 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,1, bitkiçilik məhsulları üzrə 11 faiz artıb.

Kənd təsərrüfatının inkişafı ixracatda da özünü göstərir. Belə ki, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bu ilin 9 ayında alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin ixracı 85,

pambıq lifliyin ixracı 38, pambıq ipliyinin ixracı 32, meyvə-tərəvəzin ixracı 14, şəkar ixracı 12 faiz artıb.

Azexp.az portalına gələn sifarişlərin çox hissəsi kənd təsərrüfatı məhsullarına aiddir. Belə ki, cari ilin sentyabr ayında daxil olan ixrac sifarişlərinin çox hissəsi tütün, toyuq və yumurtası, fındıq ləpəsi, pambıq yağı, şərab, nar, soğan, sarımsaq, meyvə konsentratı, təzə meyvə, mürəbbə, süd məhsullarıdır.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Heydər Əliyev Mərkəzində fotoqraf Yakov Xalipin əsərlərindən ibarət sərgi açılıb

Noyabrın 18-də Heydər Əliyev Mərkəzində tanınmış fotoqraf, sovet fotoqrafiyasının klassiki Yakov Xalipin əsərlərindən ibarət "Avanqard davamçısı. Azərbaycan gündəliyi" adlı sərgi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakıda ilk dəfə keçirilən bu sərgi Moskvadakı Lümyer qardaşları adına Fotoqrafiya Mərkəzi ilə birləşməklə təşkil olunur.

Tədbirdə çıxış edən jurnalist, tərcüməçi, fotoqrafın oğlu, onun arxivinin varisi Nikolay Xalip sərgidən böyük zövq aldığı söyləyib. Qeyd edib ki, Heydər Əliyev Mərkəzi möhtəşəm bir məkandır. O, sərginin açılması ideyasını alqışlayıb və təşkilatçılara öz dərin minnətdarlığını bildirib. "Ümid edirəm ki, ziyarətçilər də sərgidən

mənəm qədər zövq alacaqlar" deyən N.Xalip bildirib. Ekspozisiyada müəllifin 1930-1960-cı illərdə çəkdiyi 100-dən çox ən maraqlı fotoqrafiyalarından ibarət kolleksiyası təqdim edilib. Sərgidə Yakov Xalipin sovet fotoqrafiya sənətinin

klassikası sayılan işləri ilə yanaşı, müəllifin Azərbaycanda çəkdiyi fotoqları da ilk dəfə nümayiş olunub. Ekspozisiyada Yakov Xalipin sovet fotoqrafiyasının "qızıl fond"una daxil olan işləri, həmçinin və müəllimi Aleksandr Rod-

çenko ilə birlikdə çəkdiyi fotoqlar, jurnallar üçün olan əsərləri və s. yer alıb. Sərgidə Yakov Xalipin qəhrəman papaniçlərin "Şimal Qütübü-1" Arktik stansiyasından xilas edilməsi üzrə ekspedisiyadan, şair Konstantin Simonovla birlikdə keçirdiyi Böyük Vətən müharibəsi illərindən, Sovet İttifaqında və digər ölkələrdə müharibədəsonrakı dövrü əhatə edən fotoreportajları da nümayiş olunub.

Heydər Əliyev Mərkəzindəki sərgidə, həmçinin Yakov Xalipin ailəsinə aid olan arxivdən eksponatlar yer alıb. Eyni zamanda, fotoqrafı aid müxtəlif sənədlər, teleqramlar, 1930-cu illərə aid açıqcaqlar, Yakov Xalipin fotoşəkillərinin olduğu nadir kitablar, jurnallar, fotoqrafın yaratdığı tematik albomlar, üzərində çalışdığı kitablar və s. təqdim edilib.

Sərgi 2020-ci il martın 29-dək davam edəcək.

Müsləman Şərqində yeni tipli ilk ali məktəb kimi yaradılan və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı olan Bakı Dövlət Universitetinin təsis edilməsinin 100-cü ildönümüdür. 100 il ərzində zəngin inkişaf yolu keçən BDU haqqında indiyədək yüzlərlə kitab nəşr edilib.

Bu günlərdə isə AMEA Fəlsəfə İnstitutu Elmi Şurasının iclasında universitetin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq Bakı Dövlət Universitetinin inkişafı daha bir tədqiqat əsərinin müzakirəsi aparılıb və kitab çapa tösiyə olunub. Fəlsəfə İnstitutunun doktorantı, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Günel

Bir əsrin xəzinəsi

Məliklinin müəllifi olduğu "Bir əsrin xəzinəsi - Bakı Dövlət Universiteti 100 il" kitabında Şərqi ilk ali təhsil ocağı olan BDU-nun 100 illik tarixi dövrü, keçirdiyi şərəfli yol araşdırılıb. Bakı Dövlət Universitetinin böyük potensialı, inkişaf istiqamətləri, dünya təhsil sistemində inteqrasiyası, fakültələri, elmi tədqiqatların və texnologiyaların tətbiqi, məzunların haqqında geniş məlumat verilir.

Tədqiqat əsərində Azərbaycanın Avropa tipli ilk ali təhsil ocağının yaradılması ilə bağlı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin atdığı addımlar, Bakıda universitetin yaradılması ilə bağlı parlamentdə aparılan gərgin müzakirələr də yer alıb. Eyni zamanda universitetin rektorlarının taleləri haqqında da məlumat verilir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyev universitetlə bağlı dəyərli fikirləri, çıxışları, bu təhsil ocağının yubiley mərhələlərində iştirakları ətrafı göstərilir.

Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi kimi çoxşaxəli fəaliyyətinin nəticəsi olaraq Bakı Dövlət Universitetinin inkişafı, mühüm məqamları təhlil edilir. Prezident İlham Əliyev həmin siyasi kursu uğurla, yaradıcılıqla davam etdirməsi məsələləri bilavasitə araşdırılır.

Kitab müəllimlər, tədqiqatçılar, doktorantlar, tələbələr və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Kitabla bağlı fikirlərini bölüşən müəllif yazır: "Yazdığım bu kitab qazandığım bütün uğurlarımda ana nəvəsi kimi əziz saydığım müqəddəs elm məbədimiz olan Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyinə bir övlad borcumdur. Mən də Bakı Dövlət Universitetinin minlərlə məzunlarından biri kimi bu müqəddəs elm məbədi qarşısında bir övlad məhəbbəti ilə baş əyərək deyirəm: 100 yaşın mübarək, şanlı universitetim!"

Azərbaycanın tanınmış yazıçı-publisistlərinin, deputatların, siyasi elmlər doktorlarının Bakı Dövlət Universiteti ilə bağlı xatirələrinin yer aldığı kitabın elmi məsləhətçisi Milli Məclisin deputatı, AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun direktoru, akademik Yaqub Mahmudovdur. Rəyçilər isə Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri, siyasi elmlər doktoru, professor Hadi Rəcəbli, AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor İlham Məmmədov, Milli Məclisin deputatı, yazıçı-publisist Hüseyinbala Miraləmov və fəlsəfə elmləri üzrə elmlər doktoru, professor İzzət Rüstəmovdur.

R.BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Bakı şəhəri Xəzər rayonunda yeni açılacaq DOST mərkəzi üçün elektrik təchizatını fasiləsiz təmin etmək məqsədilə generatorun satın alınması üzrə keçirilən təkliflər sorğusuna dəvət edir

Maraqlanan təşkilatlar (012) 596 44 09 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsli və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan sənədlər Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. Təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 26 noyabr 2019-cu il saat 15:00-dək qəbul olunur. İddiaçıların təklifləri 26 noyabr 2019-cu il saat 16:00-da Bakı şəhəri, Salatin Əsgərova küçəsi, 85 ünvanında açılaçaqdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Protez-Ortopedik Bərpa Mərkəzi tərəfindən "Hesablama texnikası və periferiya qurğuları"nın satın alınması üzrə keçirilmiş kotirovka sorğusunda "Bakinity Distribution" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətin qalib olduğu, "Azərbaycan" qəzetinin 11.11.2019-cu il tarixli sayında dərc edilmiş elanda "Təkliflər sorğusu" "Kotirovka sorğusu" kimi oxunub.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

29 avqust 2019-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatı və yerli orqanlarına "Dəftərxana və təsərrüfat malları"nın satın alınması üzrə keçirilmiş açıq tenderdə "NUR-SS" MMC qalib müəyyən edilib və satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun nəzdində olan sosial xidmət müəssisələrinə "Digər maşın və avadanlıqlar"ın satın alınması məqsədilə 24 sentyabr 2019-cu il tarixdə elan etdiyi açıq tenderdə iddiaçılardan daxil olmuş tender təkliflərinin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş və qalib "Lotus CO" MMC müəyyən edilmişdir. Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

"Təhsil" Respublika İdman Mərkəzi təlimlərin keçirilməsi, uşaq-gənclər idman məktəbləri üçün tədris proqramlarının hazırlanması və tərtibat işlərinin satın alınmasının təşkil olunması üzrə açıq tenderə dəvət edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir:
LOT 1 - Tədbirlərin təşkil

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər bir LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, H.Əliyev pr. 58 (Əlaqələndirici şəxs: B.Qarayev, telefon: 012 567-04-56) ünvanından ala bilərlər.

İştirak haqqı
LOT 1 - 100 manat

Adı: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
VÖEN: 1401555911
H/H: AZ31CTRE0000000000002167707
"Təhsil" Respublika İdman Mərkəzi
VÖEN: 1500368371
Xəzinə Hesab Kitab nömrəsi: 003104/2167707
Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
Kodu: 210005
VÖEN: 1401555071
Müxbir hesab: AZ41NABZ0136010000000003944
S.W.I.F.T BİK: CTREAZ22
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

Tender komissiyası

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti "Kompyuter avadanlığının satın alınması" ilə əlaqədar açıq tenderə dəvət edir:

Lot - 1 Kompyuter avadanlığının satın alınması
Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, www.etender.gov.az - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar lot üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı:
Lot - 1: 50 AZN
Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi üçün satınalan təşkilatın bank rekvizitləri:
H/H: AZ92CTRE00000000000002518331
VÖEN: 1700109031
BANK: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
KOD: 210005
VÖEN (bank): 1401555071
M/H: AZ41NABZ01360100000000003944
S.W.I.F.T BİK: CTREAZ22
BSK: 7 BTK: 142340
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər
1. İddiaçının tam adı hüquqi statusu, nizamnaməsi qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi" publik hüquqi şəxsin (DOST Agentliyi) tabeliyində fəaliyyət göstərən 1 saylı Bakı DOST Mərkəzi tərəfindən 31 oktyabr 2019-cu il tarixdə elan edilmiş kotirovka sorğusu metodu ilə inventarın alınması ilə əlaqədar satınalma müsabiqəsinin qalibi "Qardaşlar Məbel-3" MMC olmuşdur.

Tender komissiyası

"Azərsu" ASC daxili vəsaiti hesabına elektron satınalma vasitəsilə quyuyu qapaqlarının (lülklər) satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Malgöndəranlər (podratçılar) <https://www.etender.gov.az> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalından tender haqqında ətraflı məlumat əldə bilərlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilməlidir: Tender predmeti üzrə oxşar təcrübənin mövcudluğu (son 3 (üç) il üzrə oxşar mal-materialların təchizatı və həcmi üzrə icra edilmiş ən azı 1 (bir) müqavilə) və keyfiyyət uyğunluğuna dair göstəricilər (keyfiyyət zamanəti, mənsə sertifikatı və digər standartlara dair təsdiqedic sənədlər).

Malgöndəranlər (podratçılar) aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra əsas şərtlər toplusunu dövlət satınalmalarının vahid internet Portalından əldə edə bilərlər.

Tenderdə iştirak haqqı 200 manatdır.

Təşkilat: "Azərsu" ASC
VÖEN: 9900001751
Bank: "Kapital Bank" ASC-nin 1 saylı Nəsimi filialı
Kod: 200112
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ 0135010000000001944
S.W.I.F.T BİK: AIBAZ2X
H/h: AZ65AIB 33070019441100216111

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Malgöndəranlər (podratçılar) tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət (Tender komissiyasının adına);
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

Tender komissiyası

Malgöndəranlər (podratçılar) tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **16 dekabr 2019-cu il saat 16:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatını isə **19 dekabr 2019-cu il saat 18:00-a** qədər dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

Elektron satınalmaların açılışı **20 dekabr 2019-cu il saat 16:00-da** dövlət satınalmalarının vahid internet Portalında həyata keçiriləcəkdir.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə

22.10.2019-cu il tarixli elanın nəzərə alınmaması xahiş edilir və bildirilir ki, "50 MB" günlük internet paketinə ümumi şərtlər ilə abunəlik aktiv edilə bilər.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 20.11.2019-cu il tarixdə, gecə saatlarında bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür. Təkmilləşdirmə işləri yekunlaşdıqdan sonra bütün xidmətlərin tam normal əsaslarla fəaliyyət göstərməsi imkanı təmin ediləcəkdir.

Bakı Turizm İnformasiya Mərkəzi 2019-cu ildə tədbirin keçirilməsi ilə əlaqədar açıq tender elan edir

LOT 1. Tədbirin keçirilməsi

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqavilə il ərzində yerinə yetirilməlidir. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 70 ünvanında yerləşən Tender komissiyasından ala bilərlər.

Əlaqələndirici şəxs: Həsənova Aybəniz, telefon: 012 498-12-44, əlavə 18.

LOT-1 - 150 (bir yüz əlli) manat

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

Bakı Turizm İnformasiya Mərkəzi
Hesab: AZ91CTRE00000000000008498302
VÖEN: 1700675651
Adı: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
Kodu: 210005
VÖEN: 1401555071
Müxbir hesab: AZ41NABZ01360100000003003944
S.W.I.F.T.BIK CTREAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi;
- iddiaçıların tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçıların son bir il ərzində maliyyə vəziyyəti haqqında arayış;
- işlərin yerinə yetirilməsi üçün potensial imkanları haqqında məlumat;
- vergi və digər borcların olmaması barədə arayış.

Qeyd olunmuş ilkin sənədlər 06 dekabr 2019-cu il tarixədək təqdim olunmalıdır.

Tender təklifi isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 16 dekabr 2019-cu il saat 17:00-dək təqdim olunmalıdır.

Təklif zərfləri 17 dekabr 2019-cu il saat 11:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Bakı Turizm İnformasiya Mərkəzi 2019-cu ildə məlumat lövhələrinin hazırlanması ilə əlaqədar açıq tender elan edir

LOT 1. Məlumat lövhələrinin hazırlanması

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqavilə il ərzində yerinə yetirilməlidir. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 70 ünvanında yerləşən Tender komissiyasından ala bilərlər.

Əlaqələndirici şəxs: Həsənova Aybəniz, telefon: 012 498-12-44, əlavə 18.

LOT-1 - 150 (bir yüz əlli) manat

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

Bakı Turizm İnformasiya Mərkəzi
Hesab: AZ91CTRE00000000000008498302
VÖEN: 1700675651
Adı: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
Kodu: 210005
VÖEN: 1401555071
Müxbir hesab: AZ41NABZ01360100000003003944
S.W.I.F.T.BIK CTREAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi;
- iddiaçıların tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçıların son bir il ərzində maliyyə vəziyyəti haqqında arayış;
- işlərin yerinə yetirilməsi üçün potensial imkanları haqqında məlumat;
- vergi və digər borcların olmaması barədə arayış.

Qeyd olunmuş ilkin sənədlər 06 dekabr 2019-cu il tarixədək təqdim olunmalıdır.

Tender təklifi isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 16 dekabr 2019-cu il saat 17:00-dək təqdim olunmalıdır.

Təklif zərfləri 17 dekabr 2019-cu il saat 11:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Lənkəran Dövlət Universiteti açıq tenderə dəvət edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.

LOT 1. Qazanxana və camaşırxananın cari təmiri
Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqavilənin yerinə yetirilməsi üçün tender iştirakçıları lazımi texniki, maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Lənkəran şəhəri, H.Aslanov xiyabanı, 50 nömrəli ünvanda ala bilərlər.

İştirak haqqı: 300 (üç yüz) manat

Əlaqələndirici şəxs: Aıxasov Samir Müseyib oğlu,
telefon: (025) 255-14-80

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

Lənkəran Dövlət Universiteti
Hesab №: AZ97AIB33080019443870045138
VÖEN: 2600135481
Kapital Bank ASC Lənkəran filiali
Kod: 200383
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. BIK AIBAZ2X

Ünvan: AZ 4200, Lənkəran şəhəri, H.Aslanov xiyabanı, 50.
Faks: (025) 255-27-86; www.lsu.edu.az; office@lsu.edu.az

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 06 dekabr 2019-cu il saat 15:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 16 dekabr 2019-cu il saat 17:00-a qədər Lənkəran şəhəri, Həzi Aslanov, 50 ünvanına, Lənkəran Dövlət Universitetinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmaqdan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 17 dekabr 2019-cu il saat 15:00-da yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi açıq tender elan edir

Tender elender.gov.az saytında Portal vasitəsilə keçirilir.

Tenderi keçirən: Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi

Ünvan: Bakı şəhəri, Az 1022, S.Vurğun küçəsi, 135

Tender 5 (beş) LOT üzrə keçiriləcəkdir.

LOT 1. Daxil olan və göndərilən sənədlərin elektron qaydada idarəedilməsi, elektron açarlar imzalanması, təsdiq edilməsi və digər funksionalqları həyata keçirməyə imkan verən program təminatının satın alınması.
İştirak haqqı: 100 manat

LOT 2. Tapşırıqların idarəedilməsi (Task management) program təminatının satın alınması.
İştirak haqqı: 50 manat

LOT 3. Vətəndaşlara dövlət büdcəsinin strukturu, büdcə siyasətinin prinsipləri, icmal və dövlət büdcələrinin proqnoz göstəriciləri, dövlət borcunun idarə edilməsi ilə bağlı məlumatlara real vaxt rejimində çıxış imkanı verən portalın hazırlanmasının satın alınması.
İştirak haqqı: 100 manat

LOT 4. Nazirliyin bir sıra sistemlərinin test mühiti üçün zəruri olan yaddaş qurğusu server avadanlıqlarının satın alınması.
İştirak haqqı: 100 manat

LOT 5. Maliyyə Nazirliyinin inzibati binasındakı nasosxana və qazanxananın, habelə orada quraşdırılmış avadanlıqların təmiri və yenilərinin satın alınması
İştirak haqqı: 150 manat

Tenderin əsas şərtlər toplusu tenderdə iştirak edən iddiaçılara iştirak haqqı aşağıda göstərilən hesaba ödənildikdən sonra Portal vasitəsilə təqdim ediləcəkdir:

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

A1. Benefisiar (alan) bank

Adı Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin

Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

Kodu: 210005

VÖEN: 1401555071

Müxbir hesab: AZ41NABZ0136010000000003944

S.W.I.F.T. BIK: CTREAZ22

B2. Alan təşkilat: Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi

Hesab №: AZ33CTRE00000000000002108571

Büdcə səviyyə kodu - 7,

Büdcə təsnifat kodu - 142340.

VÖEN: 1400108191

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün Portal vasitəsilə müraciət;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi (notarial qaydada təsdiq edilmiş), qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması barədə arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının ixtisas göstəricilərinə dair Portalın müvafiq bölmələrində tələb olunan sənədlər;
- əsas şərtlər toplusu üzrə Portalın ixtisas göstəriciləri bölməsində tələb olunan digər sənədlər;
- Portalın texniki meyarlar bölməsində təyin edilmiş meyarların cavablarını əks etdirən və onları təsdiq edən sənədlər;
- iddiaçının müvafiq mallar üzrə (əgər programın yaranması zamanı ehtiyac olarsa) mənşə və uyğunluq sertifikatları;
- yekun tender təklifi (texniki və qiymət təklifi daxil olmaqla tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində təklif təminatı (bank zəmanət) ilə birlikdə).

Təqdim edilən sənədlər əsas şərtlər toplusuna əlavə edilmiş formalara uyğun olmalıdır.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçılar tenderlə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalan təşkilatla ünvanlaya bilərlər.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tenderin əsas şərtlər toplusu Azərbaycan dilində tərtib olunmuşdur.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 07 dekabr 2019-cu il saat 17:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədini 17 dekabr 2019-cu il saat 17:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri 18 dekabr 2019-cu il saat 11:00-da açılacaqdır.

Tenderlə əlaqədar suallar və sorğular, əsas şərtlər toplusunun izahı (sual-cavab bölməsində) əlaqələndirici şəxsə Portal vasitəsilə əlaqə saxlamaq olar.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri, akademik İsa Həbibbəyli, komitənin üzvləri və əməkdaşları Milli Məclisin deputatı Hüseynbala Mirələmova əzizi

ELMAN ŞİRİYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov və komitənin üzvləri Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Elmar Musayevə atası

RASİM MUSAYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev Milli Məclisin deputatı Hüseynbala Mirələmova əzizi

ELMAN ŞİRİYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov və komitənin üzvləri: Eldar Quliyev, Tahir Süleymanov, Mahir Aslanov, Novruzəli Aslanov, İqbal Məmmədov, Elçin Quliyev, Eldəniz Səlimov, Cavanşir Paşazadə, Aydın Hüseynov və Milli Məclis Aparatının əməkdaşları Vəliyev Əlizadə, Zahid Abbasov və İsa Hüseynov Milli Məclisin deputatı Hüseynbala Mirələmova əzizi

ELMAN ŞİRİYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İxtiyar Hüseynli və Rəşad Cəfəri Milli Məclisin deputatı Hüseynbala Mirələmova əzizi

ELMAN ŞİRİYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əliyev Hüseynli və Rəşad Cəfəri Milli Məclisin deputatı Hüseynbala Mirələmova əzizi

ELMAN ŞİRİYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Eldar Əzizov Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Təhqiqatlar İdarəsinin rəisi Sahib Mirzəyevə atası

CABBAR MÜƏLLİMİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin kollektivi İlham Məmmədova bacısı

TƏRANƏ KƏRİMOVANIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rahim və Nazim Hüseynovlar ailələri ilə birlikdə Hüseynbala Mirələmova və Tofiq Abdullayevə əzizləri

ELMAN ŞİRİYEVİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

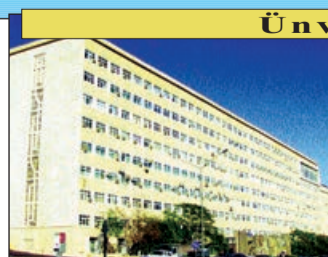
«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı:

www.azerbaijan-news.az

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Məhəmməd prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
538-97-96,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,
539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter markazi - 538-20-87,
Mühəsiblik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin
kompüter markazında
yığıb sahifələnmiş,
"Azərbaycan" nəşriyyatında
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
sünləniblərə barabər,
dərəcə üçün göndərilən digər
yazılarda fəxrli rəhbər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onları geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 8909
Sifariş 3827
Qiyməti 40 qəpik